یادونه او درمندونه

د کتاب نوم ــ یادونه او درمندونه
لومړی چاپ
د کتاب موضوع ــ شعر.
د کتاب لیکونکی ــ سلیمان لایق
د کتاب خپرندوی ــ دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت داطلاعاتو او کلتور وزارت.
Ketabton.com
د کتاب دچاپ شمېر ــ پنځه زره ټوکه.
د کتاب دچاپ نېټه ــ د۱۳۵۷ هجري لمریز کال دچنګاښ میاشت
د کتاب دچاپ ذمه وار ــ غلام حضرت همکار.
دچاپ ځای ــ دولتي مطبعه. کابل ــ افغانستان

ketabton.com - The Digital Library

دگوندي رهبريادداشت

ملگری سلیمان لایق زموږ دهیواد یو پیاوړی او معاصر شاعر دی.دده یوه برخه شعرونه دزیارایستونکو طبقو او اقشارو له ګټوڅخه دفاع کوي او دهغو منافع تمثیلوي.په دې کتاب یادونه او درمندونه کې هم یوه برخه داسي اشعار شته چې هغه په ټولنه کې دطبقاتي تضادونو دخرګندولو په نسبت ویل شوي دي.

هیله ده چې داکتاب زموږ دزلمي نسل پرذهنیتونو په زړه پورې اثر وښندي او دنورو زلمو شاعرانو او لیکوالودپاره به یو ښه مثال شي.

په درناوي نور محمد تره کی

ددلو ۲۵ ــ ۱۳۵۶

ketabton.com - The Digital Library

داطلاعاتو او کلتور دوزیر یادداشت

دافغانستان ددموکراتیک جمهوري حکومت داطلاعاتو او کلتور دوزارت لپاره دډېرې خوښۍ ځای دی چې خپلو کړېدلو او ربړېدلو او له مترقي فرهن□ څخه لري ساتل شوو او محرومو خلکو ته،یو نوی اثر،وړاندي کوي.

دثور پرتمین انقلاب ،لکه هماغسي چې دژوندانه په نورو برخو کې دژورو او بنیټونو اوتحولاتو سریزه پیل کړې ده،زموږ دخلکو دنوي او مترقي فرهن□ او هنر دایجاد په عظیم کار یې هم لاس پورې کړی دی . او دا کار البته دا فغانستان دخلکو دلرغوني فرهن□ دمیراثونو اودرنو دودونوله ساتنې سره په متناسب ډول سرته رسوي.

زموږ هیواد چې په بېلا بېلو ادبي اعصارو کې د دري او پښتو شعر ډېر ځلاند تاټوبی او مرکز پاته شوی و،له بده مرغه په راوروسته کلو کې دملي ضد ،ولسي ضد اوفرهنگي ضد حکومتو دتسلط په وجې،شعر او ادبیاتو په زحمت سره نیم ژواندې او مړاوې سلګۍ یکې وهلې.دشعر ډېوه تپه وه ،ادبیاتو یوه منحطه او ارتجاعي بڼه غوره کړې وه،دتیاتر او تمثیلي هنر په نغري کې یوائحې ایرې پاتې وې ،او په کلي ډول سره د هنر او فرهن□ فضا یوه مسموونکې اوزهرجنه فضاوه .

ویاړو چې دافغانستان دثور ستر انقلاب ددغه هیواد هنر پالونکو بچیانو ته دا موقع په لاس ورکړه چې هر ډول ناروا سانسور او غیر عادلانه بندیز له مطبوعاتو څخه لري کړي او ټولو هغو وطنپالونکو او صدیقو لیکوالو او شاعرانو ته دا آزاد فرصت په لاس ورکړي چې خپل خوځنده او انقلابي آثار، که نظم وي که نثر ، دخپلو زیا ر ایستونکو خلکو په خدمت کې وړاندې کړي ،هغه آثار چې وطنپرستانه او مترقي محتوی لري.

داطلاعاتو وزارت تر وسه وسه هڅه کوي چې زموږ خلکوته ددغسي آثارو په زیاته اندازه وړاندي کولو سره هغه تنده لري کړي چې دوی بالاجبار دپردیو غولوونکو او لار ورکوونکو ادبیاتو له لارې کښېنوله.

ketabton.com - The Digital Library

دادی حاضر کتاب چې دثور دانقلاب په سباوون کې تاسو ته وړاندي کېږي دهيواد دمبارز او انقلابي بچي ، پيژندل شوي شاعر او ليکوال،ملگري سليمان لايق اثر دی چې هغه دغه دزړه کترې داستبداد په بدو شرايطو کې خوندي ساتلې او خپلو زيار ايستونکو خلکوته چې دهغوی لپاره يې ژوند کړی،مبارزه يې کړيده او خپل ژوند او هستي يې ورته وقف کړيده، وړاندي کوي.

دلايق د «يادونه او درمندونه » اساسي محتوی په دووعناصرو کې خلاصه کېږي: خلک او وطن. هغه خلک چې دتاريخ ريښتيني ايجاد گران او جوړوونکې دي او هغه وطن چې دهمدغو زيار ايستونکوايجادگرانو کور اوټاټوبی او دمنډو سيمه بلله کېږي.

او څومره ښکلی دی هغه شعر چې دټولو شعرونو خالق اوجوړوونکی پکې ستايل کېږي او لمانځل کېږي.

داطلاعاتو او کلتور وزارت وياړي او هيله لري چې دغسي مترقي اوپر محتوی آثار په زياته پيمانه خپاره کړي او په دې توگه د وطن دريښتينو زمنو او لوښو، دانقلابي ليکوالو، شاعرانو او هنرمندانو، حق ورادا کاندي او دملي او مترقي فرهن□ يو ه شتمنه پانگه منځته راولي .هغه پانگه چې راتلونکې نسلونه دمبارزې، وطنپالنې، خلکو ته دخدمت او ديوې پر مختللې ټولنې دايجاد په لار کې ترېنه الهام واخلي او دلارې راښه مشالونه يې وي .

داطلاعاتو او کلتور وزير

بارق شفيعي

ketabton.com - The Digital Library

لایق او دده شعر

سلیمان لایق دشاعر په توګه دافغانستان دملي شورا داومې دورې دنهضت څخه زېږېدلی شاعر دی. دې نهضت دده دشعر لومړنيو سپرغيو ته لمن ووهله او ده ته يې لاره خلاصه کړه چې دسترو پښتو ژبو شاعرانو په کتار کې ودرېږي.

ده په دې دوران کې چې لا ډېر زلمی و، دوطن دفاع ته ور ودانګل ، داستبداد، بې عدالتي او داستعمار له پاته شونو سره يې مبارزه پيل کړه اوله ليريک شعر څخه يې مبارز شعر ته مخ ور واړاوه. دسياسي اختناق او بنديز له کبله ده نشو کولای چې خپل شعرونه دډله ايزې مفاهمې دوسيلو له لارې خپاره کړي، نو به يې هغه دانقلابي روښانفکرانو په مرکو کې لوستل او دهغوی په ذريعه به نقلېدل اوعامېدل.

دی ۱۳۳٦ هجري لمريز کال په شاو خوا کې ، دکارګر دطبقې دنړۍ ليد تر نفوذ او جاذبې لاندي راغی .

د۱۳۳۸هجري لمريز کال په حدودو کې لايق داصولي کيڼو روښانفکرانو په محفلونو کې يو پېژندل شوی اوفعال شاعر او ليکوال و .

په۱۳۴۳ کال کې لايق دافغانستان دخلک دموکراتيک ګوند مؤسسې کانګرې ته چې ددې ګوند دمشر ملګري تره کي په کور کې راغونډه شوې وه ،داستائحي په حيث لاړ او دده په قول دوباره تولد شو :

کله چې له ګونده دکانګرې انتخابي شومه
وزيرېدم بيا او تولد انقلابي شـــــومـــــه
نور دمحتسب په کوڅه نه ځمه او نـــه ځمه
لاړم له جوماته او سپېڅلی شرابي شومـــــه

(سپېدې دلايق نا خپور شوی اثر)

دلايق شعر زما په نظر دوه مرحلې لري:

يوه مخکې تر۱۳۳۸ کاله.

ketabton.com - The Digital Library

بله وروسته تر۱۳۳۸ کاله.

په لومړۍ مرحله کې شاعر لا دخپل تفکر او شعر په احساسي مرحله کې دی.دهغه شعر یو تېره پربکړونی او روښانه لوری نلري او له ځپځپاندۍ سره مخامخ دی :

چېرې یو سم دارسوا او ناقـــــــرار زړه

دآرزو په لمبو سوی گرفتــــــــار زړه

زړه مې غواړي چې له زړه سره همرازشي

خدایه وښیه دې زړه ته یو بیـــــدار زړه

(چونغر)

په دغې مرحلې کې شاعر په نیم راڼه مزله روان دی او نه پوهېږي چې چیري لاړشي او څه وکړي، خو وروسته تر ۱۳۴۳ څخه دشاعر دسیاسي اوهنري واقعي بلوغ زمانه رارسېږي ، په دغې مرحلې کې شاعر خپله لیکه موند لې ده ، ژوند او هستي ته په ډېره روښانه سترگه گوري ، هی□ شی ورته ابهام نلري ،دطبقاتي مبارزې سره کرښه یې مخ ته ځلېږي او دهمدغې مبارزې له معیارونو سره سم یې خپل ژوند او هنر عیار کړی دی. له بلې خوا وروسته تر دغې مرحلې ده چې دلایق شعرلادپوخوا لي خوا ته ځي اودده دشعر خصوصیت وروسته تر دې مرحلې دادی چې خپل خلف نسل په ځان پسې را کاږي او په ځوانو شاعرانو باندې ژوره اغېز ه کوي .دده سبک ،دده الفاظ اودده دشعر مضمون د وروپسې نسل په شعر کې له ورایه ځان ښیي.زیاتره زلمي شاعران دده شعر او شخصیت ته احترام لري او ددوی زیات شمېر یې ځان دده شاگردان بولي.دلایق دژوند په ټوله موده کې داسې شېبه نده راغلې چې دی له حاکمه محافلو سره سوله وکړي،هغوی وستایي اویا حتي سوله ایزي لارې چارې ور سره غوره کړي .دی تل منتقد،جمال ستایونکی او مبارز پاته شوی اوپرله پسې یې خپل شعرته پر انقلابي لاره وده او تکامل ور کړی دی.له همدې کبله ده چې په ډاډ سره ویلای شو یو ځلمی او با مسؤلیته نسل چې نن یې قلم په لاس کې دی، که وغواړي یا ونه غواړي دلایق دادبي مکتب پیرو دی ،دهغه په لیکه روان دی او دهغه په سبک شعر وایي. که چېرې ددې لنډې سریزې حوصله تنگه نه وای نو مابه گڼ شمېر نمونې

ketabton.com - The Digital Library

دلته وړاندې کړي وای .

وروسته ترپورته مرحلې چې موږ یاده کړه دلایق دشعر لیك او لاره څرګنده ده او له همدې کبله ده چې وایي:

«اې زما ملګرو دجنـــــګو
زموږ دسرو سرکشو بیرغـو
اې راویښوونکو دزنګـــو
زموږ دخوارو خلکو دننګو...
...نشته بله هیله بې له جنګه
نشته بله لاره بې له ننګـــه»

(یادونه او درمندونه) اویا:

توره وباسه له تېکي ، چې ریښتونی یې باور شـــي
ستا په نن□ او په مېړانه ، ستــا په توره اې پښتونــه
هره لاره ورته نیسه ، هـــــره تیږه ورته څــاره
هر ګودر ورته ګرداب که ، هره ورځ ورته کلونه
باندې ویې شلوه خېټې ، تړینه ویې باسه ستــرګې
پې وروېې ځپه ژامې،پې ورمات یې که غاښـــونه

(یادونه او درمندونه)

تر هغو چې زه ملګری لایق دیوه مشر اودیوه ملګري په توګه پېژنم ،دوه څېرې لري:انقلابي لایق او شاعر لایق اوتر هغو چې زه لایق دیوه ملګري او استاد په دود پېژنم،هم لایق دی او هم شاعر.

انقلابي لایق تل دخپلو خلکو په خوا کې ،دکارګرانو، بزګرانو او زیار ایستونکو په سنګر کې دیوه وفادار او زړور لار ښوونکې په توګه پاته شوی دی ، هغه دافغانستان دکارګرې طبقې دګوند دغړیتوب شرف او ویاړ دګوند دتأ سیس له شېبې نه بیا تر او سه

ketabton.com - The Digital Library

پوري لرلی او دادی دا نیکمرغي ورپه برخه ده چې پنځلس کاله یې پرته له څه ضعف او سستۍ او پرته له ستومانۍ نه د ګوند ټول اوامر منلي او له خپلو خلکو سره یې اوږه په اوږه د استبداد،ارتجاع او استثمار اوهرډول ستم سره مبارزه کړې ده او اوس دنوي پرتمین افغانستان دجوړښت لپاره دافغانستان دخلق د دموکراتیک ګوند دمرکزي کمېټې،دافغانستان دجمهوري دولت دانقلابي شورا او دوزیرانو دشورا دغړي په حیث په کار لګیا دی.

لایق دیوه انقلابي ملګري په صفت په اصولي برخه کې یو بې ګذشته او کلک او کله هم ځیږ ملګری دی چې دخلکو د ګټو په برخه کې په ځان هم نه رحمېږي.

هغه دانسان ټول غرور، ټول شرف، ټول کرامت او عزت دیوه ولس په غرور، دیوه ولس په شرف او دیوه ولس په کرامت او عزت کې ویني او تل یې دیوه انقلابي ملګري په توګه له هرډول ځان ځاني او خودخواهۍ او انساني هوا او هوس سره مبارزه کړې ده .پخپله یې جګه شمله نده وهلې خود ولس او زیار ایستونکو خلکو شمله یې تل لوړه او ویاړلې ساتلې ده او تل یې له ځانه انقلابي تواضع ښوولې ده. او همدا وجه ده چې دهغه انقلابي او هنري شخصیت دبهرنیو شاعرانو اوادیبانو او په خارج کې دپښتو ژبې زده کوونکو پام ځان ته وراړولی دی. او دادی دهغه شعر دهیواد له پولو څخه پورې وتلی او په یو شمېر هیوادونو کې لوستل کېږي،څېړل کېږي او ترکره کتنې لاندې نیول کېږي چې دا پخپله زموږ دشاعرانو، زموږ دخلکو او فرهنګي ټولنو لپاره دویاړ او افتخار وړ خبره ده.

خو شاعر لایق بیا د ډېرو رقیقو احساساتو خاوند پاتې شوی دی ،هغه دژوند ډېرو تابلوګانو او رومانونو ژړولی دی. تر هغو چې زه خبر یم داختر مړۍ یې په دې دلیل له ستوني نده تېره شوې چې په زرهاوو زیار ایستونکې ماشومان په هماغې شپې نهر نهور او وږي ګرزېدل او ده دا وس نه درلود چې ټولو ته ډوډۍ ور کړي.

زه بیا بیا ددې شاهد پاته شوی یم چې کله دوطن له یوه ګوټ نه یو رنځور ملګری راوستل شوی نو لایق یې سخت ځورولی او له خپلو ټولو مشغولاوو سره سره یې درنځور ملګري پوښتنه کړېې ده.

ketabton.com - The Digital Library

دشاعرانو زړونه ډېر پراخ دي او دا بيخي رښتياده. دلايق زړه دخلکو دميني کور دی. دلايق په هر شعر کې له خلکوسره، له ډېرو ساده خلکوسره، له کارگرانو،بزگرانو، له شپنو او زيار ايستونکوسره مينه څپې وهي. له ماشومانو سره مينه دشاعر يو ځلاند او غوره خصوصيت دی. هي□ ما شوم له هغه سره دنابلدی او بيگانگۍ احساس نکوي.

لايق دکارگرانو شاعر دی،دلايق په شعر کې ددغې دوران جوړوونکې طبقې دآزادۍ اودهغې له خوا دتاريخي رسالت دسرته رسولو ډېر پيغامونه شته. لايق دبزگرا نو شاعردی،دوطن ددښتو او کروندو په ښکلاهغه سړی پوهېږي چې دلايق په شعر کې ددغه ژوندي او ددښتو دخاوند بزگر ستاينه او لمانځنه ولولي.

لايق دخوارو او په کلونو کلونو لا لهاندو اوسرگردانه کوچيانو پرديسانو شاعر دی،دهغو کوچيانو چې پېړۍ پېړۍ دهغوی کډې بار دي او له يوې سيمې نه بلې سيمې ته په سفر لگيا دي.

او لايق ښځه ستايي نه يواځې يې پدې ستايي چې د خلقت يوه باکماله او ظريفه تحفه ده بلکې پدې يې ستايي چې هغه مورده، هغه دبشري نسلونو روزونکې او پالونکې ده، هغه ده چې نړۍ ته ستر او جاوداني شخصيتونه وړاندي کوي.له ښځې سره دزړه خواله کوي اودهغې دمظلو ميت پيغام دټولو انسانانو غوږونو ته رسوي:

مه مې خندوه نارينه نه يم دخندا
زه يوه ناره يم دغمونو د دنيـــا

او :

زه دژوند جوهر دعشق ډېوه دانسان مور ومه
تا کړمه نانزکه دشيــــــــطان د مشغــــو لا
زه دانسان مور يمه درنــــه يمــه آزاده يــــم
دا دبندگۍ زولنې لــــري کــړه لـــه مــــا
(۹۸مخ- دښځې ژړا)

او هم:

ketabton.com - The Digital Library

« عشق يې دانسان دژوندانه د بقا لاره
غېږيې مدرسه دنوابغو د فکـرونـــــو
ښځه يوه نغمه ده دعشقونو دخوبونـو
ايستې ده فطرت د ژوندانه له ربابونو »
(۵۹ ـ مخ، ښځه)

لايق دهر شاعر په شان په ښکلا باندې مين دی خو هغه هېڅکله له ښکلا نه په ځانګړي ډول دخوند اخيستلو هڅه نکوي، هغه ښکلادټولو لپاره ،دخپل ولس لپاره، دخپلو خلکو لپاره پرته له تبعيض او امتياز نه غواړي.

دلايق په شعر کې هرڅه ښکلي دي، لمر ښکلی ، دښته ښکلې،سين ښکلی، ګل ښکلی، بوټی ښکلی، شګه ښکلې، ځوځ ښکلی، بېديا ښکلې، چمن ښکلی او بالآخره «چونغر» ښکلی او تردې ټولو پورته دزيار ايستونکې انسان تصوير ښکلی.

او دادی اوس لايق دثور دپرتمين ژغورنده او ستر انقلاب تر بري وروسته د«يادونو او درمندونو»ښکلې ګېډۍ برابره کړې او خپلو زيار ايستونکو خلکو او قهرمانو ملګروته يې وړاندې کوي. هغه ګېډۍ چې پکې هرڅه شته ، « دژړو شپو» له ياده نيولې بيا دثور ترسرو او انقلابي ورځو پورې.

زه لايق ته ديوه شاګرداو يو کشر ملګري په توګه چې نه يوازې دسياست په ډګر کې ورسره يم يلکې دفرهنګي کارپه جبهه کې به هم دهغه په خواکې ولاړ يم ، د«يادونو او درمندونو» مبارکي وايم

او هيله من يم چې زموږ دغه انقلابي شاعر په خپلو پياوړو ادبياتو او اشعارو کې د ثور د پرتمين انقلاب نه نشت کېدونکی اوښتون او دهغه دنتائجو دسپېڅلو ګلانو يادګارونه راتلونکو نسلونو ته ولېږدوي او هيله لرم چې دشعر دغه ستره مجموعه وکولی شي دانقلاب په راتلونکو بريالیتوبونوکې خپل ستر او عظيم رسالت سرته ورسوي.

وياړم چې دا مجموعه وروسته دثورتر پرتمين انقلابه چې دافغانستان دخلق د دموکراتيک ګوندپه لار ښوونه اودخلکو دوسله وال پوځ په وسيله او زموږ دګوند دستر

ketabton.com - The Digital Library

مشر نور محمد تره کي په امر سرته رسېدلی دی ، خپرېږي او دا داطلاعاتو او کلتور دوزارت لپاره دافتخار ځای دی چې دوطن دیوه زړور او با احساسه انقلابي شاعر حق وروسته ترډېرو کلو څه ناڅه ور ادا کوي.

ـغوړېدلي دې وي زموږ دنوي شعر سره ګلان.

ـاو تېره دې وي دلایق دشعر ځلانده توره !

امین افغان پور

کابل ـ ۵ر۵ر۱۳۵۷

ketabton.com - The Digital Library

را تلونکو تـــــه

ډېر و ګړي به زما له مرګه وروستـــــــــه
زما په شعر با ندې وا يي ايرادونـــــــــه
ښايي ځينې په دې پوه شي چې په خوله مې
ظالمانــو لګـــولـــي وو مهـــرونـــه
که هر څو فلك نا وړ ې په ما وکـــــړې
ما جـ□ کړي دي دخلکو آوازونـــــه
ما آسمان د آزادۍ تـــــه لار ايستـــــله
خوخوني ښکاري مې مات کړل وزرونـه
هره خوا چې د رڼا پـــــه تمـــه لاړم
خواه شوي وو ډيوو لا ندې دامونـــــه
لا س مې جـ□ که د دردمن دسر ساتوتــه
که هر څو يې را ځپلي وو لاســـونـــه
هر آواز مې د مظلوم دسر سپــــر شـــو
هر يو بيت مې د محروم د زړ ګي خونـه
زما هډو کې به لا فخر کړي په ګور کې
و مي نه ليکل د سپيــــو صفتـــونـــه
د حر مان په لمبو وسوم خو ټيټ نشـــوم
ومې نکړل مغرورانو تـــه عـــذ رونـــه
چې زاړه کې ا سير شوي وو لـــه عجزه
ما کړل مات هغه دعرف ځنځيرونـــه
نوی روح مې د پښتو شعر ته ورکـــه
په ګلونو کې مې ونغښتل اورونـــــه

ketabton.com - The Digital Library

تر کلو کلو به خېژي زما لـــه شـــعره
دشهيـــدو تکلـــونـــو فـــر يـــا دونـــه
څو چې ژبه دپښتو يي زه به يمـــــــــه
هېر به نکړي پښتانه زما لالونـــــــه

کابل- ۱۵ر۱ر۱۳۴۱

ketabton.com - The Digital Library

وطن ته

بیا په ما راغلي چپاوونـــــــه دغـــــــمونو
راکه نویٔ دمه اې زما ښکلې وطنــــــــــــه
وینه مې قربان شه ستا لپاره درنگونـــــــــو
ستر گې گلان شه ستــــا دتړو په لمـــــنه
ستا په محبت کې ملا ونیوم پـــــــه کـــــــفر
گوري زما لپاره په هر گام کې داراو ونـــــــه
نور که له تا غوړي جنتونه دعیشونـــــــــــو
زه به ستا لپاره سره دوزخ ته شم دننـــــــــه
ته که بې حاصل یې که جاهل یې که کاهـــــل یې
ستا څېره که خواره، که سپېره ده، که پمنـــــــه
ماته دجهان ترټولو ښو ښایسته تـــــــــه یې
څوځ دې راته ښکاري رنگینه تر هرسمنـــــــه
ما کې که څه شته دي ستا له فیضه راکې شته دي
اې پروردگاره زما دروح زما څښتنـــــــــــه
زه دې دتوفان په یرغلونو کې رالوی کـــــــړم
عشق کې دې پاخه کړل زما زړه او زما ینــــــه
زما له هر آواز سره پښې دامیر رېــــــــــږدي
ځکه چې ما ج□ که دا آواز ستا په بلنـــــــــه
ته زما ځیگر یې زما زړه یې زما عشـــــــــق یې
زه د تا آواز، د تا فرمـــــــان، دتـــــــامننه

کابل ــ ۱۸ر۵ر۱۳۵۱

ketabton.com - The Digital Library

خلکو ته

را تېرېږي د زندا ن له ديوا لونــــــــــــــو
دزمان دقافلې نوی جـــــــــــــــــرس
هر آواز دآزادۍ چې رارسېـــــــــــــــږي
زما په ستونې کې قوي شي يو په لــــــــس
دون همت په يوه گوله باندې تسلـــــــيم شي
مرد به نشي په گولۍ له ځايـــــــــــه پس
بې له تېغه بله لار ورســــــــــــــــره نشي
چې نه کور در ته پرېږدي او نه جـــــــوس
گوره گوره چې گرېوان يې خوشي نکـړې
ځودې متې، ځودې لاس وي، ځـــودې وس
ددې تور زندان قلفونه رېزمـــــــــــرېز کړه
نا مردي ده قبلـــــــــــــــــول ددې قفس
په مردۍ او آزادۍ باندې يې تېر کـــــــــړه
څه که ژوندې يوه شېبـــــــــه وي يا نفس
سره يو شئ درواري شم خورو خلـــــــــکو
دسيلاب مخې ته نه درېږي خــــــــــــس
په وطن چې خپل وطن به خلاصومـــــــــه
خلکو نلرم په زړه کې بل هــــــــــــــوس

کا بل، گذرگاه ــ ۱ر۳ر۱۳۴۳

ketabton.com - The Digital Library

د خودۍ يون

دا له موږه سره څـــــه کـــــــوي گردون
دا ملگری دټيټانو دغـــــــــــــــــه دون
له غروره مې سر کوز نشو فلک تـــــــــه
څومره لوړ دی دا زما دخودۍ يــــــــون
دا افسوس دی چې خپل وروررا سره نه ځي
دا جاهل،په ځان ناپوه، دغه جبـــــــــون
کنې ما به دا تاريخ و اړولـــــــــــــی
په تقدير به مې وهلی و شبخـــــــــون
که آسمان هر څو څپيړې په مخ راکـــړې
تسليم نشو دا زما زلمی جنــــــــــــون
يو زمان به ددې خلکو په سوک ما ت شي
هغه سر چې ج□ آسما ن تـــــــه و پرون

کابل ــ ۲ر۳ر۱۳۴۳

ketabton.com - The Digital Library

دپسرلي آواز

بيا له غرونو رارسېږي يــــو آواز
خوځوي په مړاوو بڼو کې پــرواز
دنسيم مطرب په زيرو پاڼو لــوبي
ګرزوي په وچو لښتو کې شهباز
خامخا به بيا په ګلو بهار راشــي
بلبلان به شي چمن کې هــم آواز

ketabton.com - The Digital Library

دنجونو مینه

یار به مې پخلاشي زړه وايي ګواهـــــــي
کله پاته کېږي په سپین مخکې سیا هــــي
چا ویلي داچې ښایسته لوټوي زړونـــــه
کله روا شوې پر ښتو ته تباهـــــــــــي
پرې مې ږده ملا زه دتسپو او نفلو نه یـــمه
عشق په لېونتوب را باندې وايي ګواهـــي
یار را اچولې په لاسو کې تورې ځــــنې
زه یم دخوبانو لاس تړلی سپا هــــــــي
ژوند یوه قافله ده دغمونو، د دردونــــــو
یمه دغمونو په ټالونو کې را هـــــــــي
لامبم هره شپه دخپلو اوښکو په تالاب کې
لېږمه کاروان دفریادونو پګا هـــــــــي
جار به جنتونه پالنګونه کړم دحـــــــورو
یار که چېرې راکړي پخپل غېږ کې پناهي
نه ځي له لایقه عشق دنجونو په توبــــــو
نه ځي له زنګي نه په زمزم کې سیاهـــي

کابل ــ ۱۲ر۴ر۱۳۴۲

تاسي که یو نشئ اې خورو ورو زلمیانو   هېڅکله به نشي ځوک آزاد او نه آباد
زموږ نفاق وسله د د ښمنانو د بـــري ده   یو شئ سره یو شئ چې وطن نشي برباد

ketabton.com - The Digital Library

ساقي ته

ساقي ماته سره اورونه را دچښــــــلو ثه دسولو ثه دڅان رسوا کولـــو
هسي اور چي لېونيو سره ښـــــــايي توفيق راکړي دگرېوان دڅيرولـــو
په مستئ کې رانه حزم دسر واخلـــه مجال راکړه دخپل څان فدا کولـــو
ستا دشونډو له گرمئ نه قرباني شـــم ستاله اوره، ستاله شوره ستاله سولو
څومره څومره چې سوځېږم نه مړېږم ثه قدرت لرم دڅان رسوا کولـــــو
له ځيگره مې دوينو فوارې ځـــــــي چې مشغول يم دوطن په يادولـــــو

کابل ٦ر۴ر۱۳۴۳

داوطن به ښکلی شي

داتياره به تړوله شي له غرونونه رڼا بـــــــه شي
دا آسمان به پاک شي له وريځونه پخلابــــه شي
دا دځو ليوانو او خوگانو دوحشت شپه بــــــــه
تېره شي له سترگو په يوه رپ کې الونيا به شـــي
دا دسويو چيغو دتيري او د ستم سيمــــــــــــه
مېنه دوروري ، اوآزادئ، او دصفا بـــــــــه شي
داوطن به ښکلی شي، سمسوربه شي،آبادبه شي
پټ به په گلونو شي، ښايست ددې دنيا به شـــي

کابل ....

ketabton.com - The Digital Library

آزا د پروا ز

گرزم لېوني غوندې رغونه لټومـــــــــــــــــــه
څنګو دجانا ن ته څو ګلونه لټومــــــــــــــــــه
او ښکې مې له سر ګو په ګرېوا ن دا خوشې نه ځي
غاړې د دلبر ته ا مېلونه لټومــــــــــــــــــه
زه د ښایسه وو د جلوې پروا ګیر نه یـــــــــــــم
دې بېدرده زړه ته څو دردونه لټومــــــــــــــــه
وا یي په دې سیمه د کاروا ن اورونــــــــه بل وو
زه یې په ایرو کې اثرونه لټومــــــــــــــــــه
زه انقلابي یمه ریبا ره یا رته وا یــــــــــــــه
ستا په نظرو کې ګردشونه لټومــــــــــــــــــه
ما دزمرو غړ.و په دې غرو کې اورېــــــــــدلی
ګرزم په هغو پسې او غرونه لټومــــــــــــــــه
چېرې هغه ورځ چې به آسمان له غوسې تور شي
یوه آزاد پروا ز ته توفانونه لټومـــــــــــــــــه

کابل ــ ۴ر۴ر۱۳۴۲

ګون□ شوي فریا دونه

څه ګون□ شوي د پېړیو ارمانونــــــه	دمړو ورته افغا نانو په رګـــــو کې
چې په هو به یې دنن□ رغلي تاوده وو	اوس یې نشته بې له مرګه په ایرو کې

انساني چيغه

که هر څو زما ځواني ده سره شـــوې — زه لا اوس هم لېونی او ارماني يـــم
په لاسو کې مې کړې شورو فغان کړي — دڅه خامو ځنځيرو نو زنداني يـــم
په توفان مې وېروي او نه پوهېـــــږي — چې زه مخکې له توفانه توفاني يـــم
خوله به پټه هرگز نکړم که حلال شـــم — زه دخلکو يوه چيغه انساني يـــــم
ما له مرگه ويروي او خنـــــدا را شي — چې څه وېره به کوم چې قرباني يم
دی زاړه برجونه غواړي په ما تم کړي — زه يوه نښه دبرجو دويراني يــــــم
له ما هيله دزړو حوصلو مه کـــــړئ — زه څپو په سر اخيستی سيلاني يـم

کابل ــ١٦ر٧ ١٣٤٤

دمبارزې سر

کوز نشو ظالم ته په هې□ تو گه زما ســــــر
هر څو مره که گرم په وهو شو ستمــــــگر
زه په ج□ آخور کې دچا نه خورمه وربشي
نه دچا خر کېږم دبارونو نه کـــــــچر
زه که دچا خر شمه پښتو به شرمنده شـــي
ناړي به را تو کړي په سپين مخ باندې هنـــر

کابل ....

بيا را ژوندی شوی په وطن کې استبداد — بيا چاړه سره شوې ده په وينو دجلاد
پورته کړئ زلميانو شور دخلکو ديووالي — جگه کړئ ناره په غرو رغو کې دجهاد

ketabton.com - The Digital Library

زموږوطن به آزاد شي

هرآواز چې پورته زما له خولې شو په مستۍ کې
خوله را باندې ماته محتسب کړه په وهلو
دا دحق آواز دی چې نه مري نه غلی کېږي
کړي دې زاهدان تکل دځان دشرمولو
نه ځي له رندانو شور دمینې په توبو
غلي مستي نشوه په منصور کې له وژلو
سم شو پرون بیا دشور بازار ملا په کلیو
ستړې شوله خوله مې دلاحول په ویلو
دا دانگریز سپی به له دې خلکو نه تم نشي
ځو چې یې یو غاښ وي لا په خوله کې دچیرلو
مادی درولی په غیرت پرچم دخلکو
زړه مې دی نیولی هر لړم ته دچیچلو
باد دآزادۍ به دپرچم وزرونه خلاص کړي
خلک به ژوندي شي دهغه په رپېدلو
خور به شي هیبت زموږ دچیغو په وطن کې
مات به ځنځیرونه شي له متو او ښنگلو
داوطن به ښکلی شي ،آزادبه شي، آبادبه شي
خلاص به سي دشیخ او دشیطان له ځورولو

کابل-۱۳ر ٦ر ۱۳۵۱

ketabton.com - The Digital Library

د اغزيو لار

نه وزي له خولې نه مې بې ساهه ترانه
شرم دساقي دی بې شرابو پيمانه
زه په دې تيارې کې يوې رڼا ته منتظر وم
اوس به ياران و گوري مستي ددېوانه
لار ديار دوصل په گلانو پټه نه ده
اخلي په اغزو کې ازموينه زمانه
جار شمه ،قربان شم سره يو شئ خورو خلکو
نه دی په وجود کې هي□ يو غړی بيگانه
نشته ځان ځاني کې مصلحت دلامبوزنو
سېل دحوادثو هسي غواړي بهانه

کابل ......

زما انتخاب

ما له دې نړۍ نه انتخاب که عشق دښکلو
شرم دی بلبل ته چې مين نه وي په گلو
زه په هر ذره کې دجانان تجلي وينم
ځکه يو شان ځير يم سپين او تورته په کتلو
دا دژوندون در وی هسي نه دی چې گونگی شي
بوخت دی زاهد دخپل آبرو په خرخولو

ketabton.com - The Digital Library

دخلکو غیرت

نه به شي له ت□ داستبداده سره سم
نه غیرت دخلکو، نه زما لېونی غم
سر خو هغه سر وي چې پې وار د تېرو نه وي
زړه خو هغه زړه وي چې وریت شوی وي په غم
مور به دغه خپله دنیا ګي بله دنیا کړو
مات به شي دې لو به کې سرونه دستم
هیڅکله دخلکو دښمنان تم کوی نشي
نه جادو دشیخ نه ګوزارونه درستم
زه دهغې خاوري نذر شوی قرباني یم
یوه خوایې آمودی بله پوله یې جېلم
نه ځي افغانان له نامحرم سره په لاره
رزم او بزم نشي دمحرم او نامحرم

کابل ۱۳ر٦ر۱۳۵۱

دلمر جونګړه

اې دوړانګو لورې داتیاره لاره رڼا کړه
اې د سپېدو خورې دغه توره شپه سبا کړه
زما په سړه وینه کې داور ګرمي خوره کړه
ما ته ننه زړه کې یوه دلمر جونګړه را کړه

ketabton.com - The Digital Library

دڅنهو جال

په چمن کې چې دې پړق دخندا خور شي
زما دزړه په کور کې ګڼ دهیلو شور شي
چې دمخ ته څومره ګورم هومره سوځم
ما بد مرغ ته دې دوصل او به اور شي
په یوه موسکا دې عقل رانه یو ووړ
خدازده څه به لا په ما بېچاره نور شي
لېوني په ځنځیرو کې فریادي شي
چې په مخ باندې دې جال دڅنهو خپور شي

کابل ۵ر۳ر۱۳۴۴

نوی یون

تاریخ څه دی ؟ یو آواز دی
ازمویي زموږ غوږونـــــــه
ډکوي زموږ جامونـــــــه
تشوي زموږ عقلونـــــــه
ته یوه خپله نغمه سر کـــــړه
اې ددغه زمان یونـــــــه
اې ددغه وخت مـــــلالـــې
اې د دې مهال مجنونـــــه
اې زمریه، اې پښتونـــــه

کابل ۷ر۱۲ر۱۳۴۴

ketabton.com - The Digital Library

د زمان څرخ

څرخی دزمان گرزي احمقان ورته اړم دي
دا ناورسره ځغلي ، هرقدم کې په مخ لوېږي
یو باسي دزمان په توفانو کې دژوند لاره
بل سپور دده په څټ په پټو سترگو پې تېرېږي
دنیا توره تیا ره ده دتیارو کسا نو لاس کې
ډېوې یې هغه څوک دي چې سوځېږي ویلي کېږي
هرباغ فتنه دعقل ، هرچمن آفت دفکر
هر څنه دسنبل حلقه ددام ده چه غوړېږي
هرشرن□،هره نغمه، هره سندره، هره لوبه
ځگروي دي اوسپلي دي یا سلگۍ دي چې خورېږي
بربښنا یې غاښ چیچنې دغمونو دباران دي
باران یې دغم اوښکې دي په ژوند باندې اورېږي
دغرب ښکلي گلان یې دمشرق په وینو رن□ دي
دشرق سا ده بلبل یې بویوي تر ېنه تاوېږي
پیړۍ لکه بېړۍ چې درنه شوي یې بې حده
زموږ دژوند له مال سره مجهول پلو خوځېږي
کږه وږه روانه ده ،موجونه یې وردا نگي
بې درده ماښو گان نه یې پروا کړي نه ویرېږي
اې عقله له مغرور انسان نه وکړه دا پوښتنه
دا ستا کاږه مزلونه عاقبت چېرې رسېږي ؟

کا بل ۳ر۳ر۱۳۴۲

ketabton.com - The Digital Library

د امید زرینې وړانګې

تورې وربځې کوړه کوړه پلنې پلنې
ترې وتلې دلمر ژیړې ژیړې ستنې
د بهار دزړه لوګې کې ماته برېښي
دامېد زرینې وړانګې سرې بخونې
آسماني برېښنا به وخاندي بېد یا ته
که هر څو دوربڅو ستر ګې دي ژړنې
لمر به خور شي دشپنو په تیارو تالو
په ګلونو به شي پټې لوڅې ونې
اغزن غرونه، وچ لاشونه، سپېرې دښتې
سم جنت به شي له څو کو تر لمنې
نا امید بزګر به وخاندي بېوا که
نا څاپي به ټولې پولې شي چکنې
خو په ډېر افسوس به بولي ځوانې پېغلې
زما دژوند ترخې سندرې دا غمجنې

کابل ۱۵ رر ۱۳۴۱

د ژوند قصه

ژوند د هڅو د رزمونو یوه قــــــصه ده
د مردیو نامردیو په غوغـــــا کـــــې
ګوره ګوره چې فرصت درنه لاړ نشـي
تش دخبټې او دخوټې پـه سو دا کــــې

ketabton.com - The Digital Library

زمان تبنتي

ما نه هسي بېوفا گلرخان تبنتي
چې له زړه دمحتضر نه ارمان تبنتي
گوره هومره افتاده او زبون نشې
چې له لاسه دې اختيار دخپل ځان تبنتي
دآسمان په مټ کې توان د وهو نه و
د برېښنا خنجر ته گوره عريان تبنتي
ته لا کومې زمانې ته منتظر يې
زه يې وينم ورځې خوځي زمان تبنتي
څوچې ته دا ليمځي کوڅو اوباسې
زما له زړه دفريادونو توفان تبنتي
په اسره به مطلوب در نشي په گوتو
ور پسې شه چې راغلی امکان تبنتي
څوک به يوه اوښکه په ما او تاتوی نکړي
خلک لار وهي په بيړه جهان تبنتي
تر گوزار دې قرباني شم ليږ. چټک شه
چې دنبنې له ساحې نه لېوان تبنتي

کابل ۱۵ر۱ر۱۳۴۱

اغزي او گلونه

پرېږده پرېږده چې ببرشي ، لاببر شـي	دارنگين رنگين گلونه دبستـــا ن
لمر او تنده به دسختو نر معلوم کړي	چې اغزي دسارا مري او که گلان

ketabton.com - The Digital Library

کمزورې رڼا

دتياره ژوندون په لار کې زموږ دمخه
يوه ضعيفه ډېوه ګۍ سوځي بلېږي
لاره ورو وهئ ملګرو باور نشته
دا رڼا په او سېلي باندې ټپېږي
زه يې وينم چې دهر قدم له زوره
لکه پاڼه دنسيم مخ ته رپېږي
په هر ګام کې دشيطان دامونه ينبي
هر لاروي ته خروړي سپي غپېږي
زه به وو وايم دژوند خوږې سندري
خير که ژامي مې متېږي يا ځبېږي
تر هغو به دا دميني بلبل سا تم
څو دردونه دانسا ن په کې چغېږي
پروا نشته که دا لار توره تياره ده
ماته کاڼي بوټي حال وايي غږېږي
کومه نښه چې منزل ته لوری ښيي
ماته لمر غوندې رڼا کړي او ځلېږي
اې زما دزړه تڼاکو په چودو شئ
عمر لنډ لکه بر ېښنا دی او تېرېږي

کابل ۲۸ر۱۱ر۱۳۴۱

ketabton.com - The Digital Library

حرکت

نغښتي حرکت کې فطرت لوی لوی قوتونه دي
ځکه هم مکان او هم زمان په خوځېدو دی
ته لا تر ښېړی لاندې ویده په درانه خوب یې
ستوروته یورپ کې بل انسان په خوځېدو دی
ته د سېلاب لار کې پنډوې وزې او مېږي
زه وینم په غونو کې باران په خوځېدو دی
څومره افسوس را شي چې تا وینمه ویده یې
بلې خواته گورم درست جهان په خوځېدو دی
وباسه بېړۍ خپله ساحل ته چې زه وینم
بحر قهرجن دی او توفان په خوځېدو دی
ج□ شه ، را بیدار شه هسي نه چې پکې دل شي
ځمکه که او به دي، که آسمان په خوځېدو دی
زه دبلبلانو او گلانو شاعر نه یمه
ماسره دشپو ورځو کاروان په خوځېدو دی
دانړۍ به مسته دشرابو په نغمو کمه
دومره که تسل شم چې افغان په خوځېدو دی

کابل ۷ر۹ر۱۳۴۲

دپېړیو په بتۍ کې

سر دې پورته کړه له خوبه او بو یوویړې دتاریخ د تاړا کونو څپـــــو یوویړې
پولادنه شوې دپېړیو پــــه بتۍ کې لکه ځوځ داز موینو لمبو یـــوویړې

ketabton.com - The Digital Library

زه به تر څو ژاړم

ناست يې ته سبا ته او زه وينم سبا درومي
ګورې زمانې ته او زه وينم چې دا درومي
پرانيزه کوګل دې چې زه بلې لمبې درکړم
زه اوس ايرې کېږم دا اورونه له ما درومي
مه ځه هغې خوا ته چې دلارې اورى نشته
سم شه هغې خواته چې دا ټوله دنيا درومي
عمر خو همدادى چې تېرېږي نه را ګرزي
وخوځه که خوځې لکه ځل دبرېښنا درومي
زه به تر څو ژاړم ستا په سر ته به ويده يې
اوښکې که درياب شي هم وچېږي اويا درومي

کابل ١٢ر١١ر١٣٤٢

دوينو لار

ته دعشق په کارو بار کې فريادي شـــوې
څوک چې لوبه دمجنون کړي فرياد نه کا
چې دوينو په لار ځي او نـــــه دريــــږي
بيا دې هر خس و خاشاک ته بېداد نه کـــا

ketabton.com - The Digital Library

دا د ځمکو غل

زړه مې له مکيز دهر دلبره سره نه ځي
پښې مې د دوران له هر بې سره سره نه ځي
زما بت شکن مټ چې ګوزارونه درستم کړي
هيڅکله په جن□ له بې ځيګره سره نه ځي
دا زخمي وطن چې دمزدور په وينو رن□ دی
نور په دغه لار له ستمګره سره نه ځي
نشته د کارګر له دې نظامه سره سوله
دا سپينه کوتره له اژدره سره نه ځي
څټ دسرمايې ته دپولادو څټک بويه
دا لېوه په روغه له کارګره سره نه ځي
دا دځمکو غل، داخېټور ، دغه دکلي خان
لاره دوروورئ باندې بزګره سره نه ځي
ليد يې نېکمرغي دخوارو خلکو زغمای نشي
عقل يې په خير له بشره سره نه ځي
دا خلک نور پل له استثماره سره نه ږدي
دا وطن يو ګام له دې بربره سره نه ځي

کابل ۱۸ر۹ر۱۳۵۱

دعشق سندرې

ketabton.com - The Digital Library

مینې مجنون کړم بیا بانې شــــوم　　　　دیار له ذوقه هسې فانې شوم
رګ رګ مې وایې دعشق سندرې　　　　له دغه فیضه جاودانې شـــوم

زما تندی

چې را خوشې کړې آسمان کومه ډبره
په تندې مې را ګوزار شې نا ببره
لا زما په سر جنګۍ باندې شکمن دی
څه احمق دی دا فلک دا نا خبره
دزړه تاو به مې هیڅکله بهر نشې
که له غره سره ونه وهم ککره
که به یوه شیبه پې خوښ یم مرد به نه یم
دژوندون په کاروبار بې شورو شره
«له سپوږمو نه یې لا شنه لوخړه خیژې»
چا چې موږ سره وهلې ده ډغره
د سیلاب تر مستې جار شم چې وردانګې
دهدف په لور په لوړه او ژوره

۱۷ر۵ر۱۳۴۶

زما شعر

اې زما غیرتي شعره که ته نــــه وای — مابه چا سره ژړل دا خپل غمونـــه
که تا لاره دمړدئ نه وی ښـــــو ولې — ما به څرنګه پالل دزمرو پلونــــــه
خدازده څه به په ما کړل دې خپلو هیلو — مابه چا ته لوڅول خپل ارمانونـــه
په کوم ساز به مې دزړه نغمه وهلـــــه — کوم رباب به جګول زما غږونـــه
کومې هیلې کوم ارمان ته به ژوندی وم — څنګه څنګه به مې وړل دغم بارونه
چابه کشله دمظلوم په نن□ کې تـــوره — چابه کړل په ظالمانو ګوزارونـــه
چا به وې ساده بزګر ته چې راویښ شه — ستا په وینو رنګینه دا رباب خونـــه
سخت سفر به مې په څه آسانېدی شـــو — نیغي لارې، ښویي پرښي، ګړنګونه
تنهایي اوتیارې شپې ددښمن وېــــره — بې وسي او ځوروونکې منزلونـــه
چا به وې دغه مختورا سمان دې بل شي — ترې دې و اوري دوینو بارانونـــه
چا به وې سپېره وطن دې ګلستا ن شي — پې خواره دې شي ببر ببر ګلونـــه
د وورو ویده برېښنا به چالید لـــــه — چې سبا به ترې کوزېږي تندرونـــه
چالیدی شوي دزمان ساده افق کـــې — سوروطن، سورمستقبل، سره هدفونه

کابل ۱۵ر۲ر۱۳۴۲

نوی عاشق

نجونو ما پرېږدئ چې رسوا کېږم
نوی عاشق یم بې حیا کېـــــږم

ketabton.com - The Digital Library

ما له دې ګرمو شونډو نه ســـا تېځ
له وا که وزم بې پروا کېـــــــــــږم

جوا لي ته

زړه مې راته وايي چې تپوس و کړم
څنګه دي دو ند با رو نه څنګه دي؟
ته چې کړې ورځ دا جوالونه وړې
څنګه دي، دملا دردو نه څنګه دي
زړه چې دې له لوږې نه بېوا که شي
بیا د پیلاوو بويو نه څنګه دي؟
شپې چې ورې پر بوزې په لانده غولي
دا دبد مرغۍ خوبو نه څنګه دي
بيا چې دې ماشوم له تبې وژاړي
دا دغم او رنځ سازو نه څنګه دي
ته چې یې دې ژوند ته مجبور کړې یې
بیا ددې نظام خوندو نه څنګه دي

کا بل ۵ر۸ر۱۳۴۳

اسير انسان

زمان درياب دی، جهان ګرداب دی
مينه څپه ده ، هجر تالاب دی
د دې پيا وړو په های وهو کې

ketabton.com - The Digital Library

انسان اسیر دی ، ضعیف حباب دي

ښځه

څو ک ده دا ښېبا که چې و هي لا ره دزړو نو
اخلي دمخ آب په تاز ګۍ کې له ګلو نو
مو ج يې دو ښېنتانو خپرو ي بر ښېښنا د تو رې
و ل يې دپېکي کړی په پښو کې دعقلو نو
عطر د کاکل يې دشاعر دژو ند سندره
شور يې دبنګړو دلېو نو دفريا دو نو
او ښکې يې په ستر ګو کې غمي دمرغلرو
شو نډ ې يې خنداکې سرې سکرو ټې دلالو نو
رن□ يې دچشمانو داسما ن لاجبري خو نه
شور يې په سينه کې د کيهان دپرواز و نو
چم يې په جلو ه کې دهو سيو درغو نو
سام يې په نظر کې لکه باز دلوړو غرو نو
عشق يې دانسان دژو ندانه دبقا لا ره
غېږ يې مدر سه دنو ابغو دفکرو نو
ښځه يو ه نغمه ده دعشقو نو دخو بو نو
ايستې ده فطر ت دژو ندانه له ربابو نو

کا بل ١ ر ٧ ر ١٣٤٣

دعشق زو ر

ketabton.com - The Digital Library

نن مې کوګل کې بیا شور ماشـــور دی　　د زړه بلبل مې سوی پـــــه اور دی
رګ رګ مې خوځي وجود مې سوځي　　عشقه نور بس که معلوم دې زور دی

فریادي نفس

که هر څو ترخه رازونه زړه کې ساتم
د کام مینه راته وایي وایه وایه
ډېر دردونه مې دزړه په کور کې پټ کړه
اوس نو سوځي راته وایي ښایه ښایه
که هر څو یې خوله را ماته کړه په سوکو
فریادي نفس مې حال ښیي له ورایه
که مي ګوته مستبد ته کړه نشوه
تېز نظر به مې خطا نشي مه ځایه
زه په سترګو کې حال وایمه تېزبین ته
په ښو کې ولس ته ښایم خپله رایه

کابل　۲۲ر۱۱ر۱۳۴۱

زما شپه او ورځ

یارانو ګورئ مینه مې سوځي
ساز دغمو مې رګو کې خوځي
خلك په شپه کې یوائې ژاړي
زه په شپه ژاړم ، سوځم دورځي

ketabton.com - The Digital Library

درز مونو پر لور

په زړه کې مې له درده فریادونه نه ځاییږي
ځان اچوم څپوته نور صبرونه نه ځاییږي
زموږ سینې دظلم په خنجر سورۍ سورۍ دي
په دې زخمي سینو کې نور زخمونه نه ځاییږي
لښتي دخپلو او ښکوبه بحرونو ته ور سم کړو
په غېږه دلښتي کې توفانونه نه ځاییږي
په سرو لمبو کې لامبي دویتنام غښتلي خلک
دوینو په تالاب کې خو خوبونه نه ځل ییږي
مزدوره ماتوه یي، سوځوه یي، ور کوه یې
په پښو دآزادۍ کې ځنځیرونه نه ځاییږي
داڅوک وایي چې دام دی، تور تلک دی او کړۍ دي؟
په اور دانقلاب کې تور دامونه نه ځاییږي
ور دانګئ په زړه دنیا بې مزده مزدورانو
دې کار کې نور بې ځایه تدبیرونه نه ځاییږي
زړه دنیا کړئ ورانه، دا زړې ککري ماتي
په دې زړو ماغزو کې نهضتونه نه ځاییږي
ګریوان ته یې لاس وړه چې دا ښښتن داسیرانو
وسله په ځمکه ږدي نور ټینګارونه نه ځاییږي
په زړه کې مې خوځېږي دجګړو دریابونه

ketabton.com - The Digital Library

سینه کې خوملګرو دریابونه نه ځاییږي
اخیستی یم په مخه د رزمونو هوسونو
لا رباسیه سنګر ته هوسونه نه ځاییږي
لا مخکې دلایق زړه دوطن په مینه سوی
دده په زردشت زړه کې نور اورونه نه ځاییږي

کابل ۱۱ر۲ر۱۳۵۵

ketabton.com - The Digital Library

د بوسې سوال

مسکه شوله، ورانه شوه، په شا رانه روانه شوه
نه یم پوهېدلی چې په څه رانه ستومونه شوه
چا سره چې نه پېږې په ژبه عاشقي کوې
مینه دې ناکامه، تلوسه دې لالهانه شوه
ما ویل نجلۍ یې؟ښاپېرۍ یې؟ که ملکه یې؟
دې په خندا وې«ني پني مایو»(۱)خرامانه شوه
اې دقفقاز حورو زه له لرې نه راغلی یم
یوه مساپري ده بل ځانګړې راته ګرانه شوه
یو واري مې وکه په تفلیس کې دبوسې سوال
شونډوته لانه وه رسېدلې پښېمانه شوه
زه څه پوهېدم چې ښاپېرو کې به مې کلی شي
مېنه مې سپېره دپلار کوډله مې ویرانه سوه

تفلیس ـ ګرجستان۱۷ر۷ر۱۹٦۴م

---

(۱) روسي جمله ده ، معنا یې داده : « نه پوهېږم»

ketabton.com - The Digital Library

دجن□ سنگر

د دنیا په زړه خونه ته ګډ شوی نوی شوریې
دزاړه نظام په کور کې لګېدلی نوی شوریې
ته مضمون یې،ته ژوندونیې،ته سمون یې، ته قانون یې
ته هادي دنهضتویې،اې کارګره ته لانوریې
په زړه دنیا وردانګه تر ګوزار دې قرباني شم
تر ګوزار دقرباني شم، تهدنوي جهان موریې
دبورژوا دا ګردئ خېټه نه مړېږي نه ډکېږي
دا له خاورو که ورډکه ته یې مرګ یې ته یې روریې
ته توفان یې،ته سېلاب یې،ته هادي دا نقلاب یې
ته د دغه جن□ سنګریې،ته د دغوهیلو کوریې

۱۱ر۲ر۱۳۵۱

د رسوایي شوق

هومره مې مست کړه چې بې پروا شم   ساقي همت کړه ګوندې رسوا شم
کاشکې مستي مې له پښو خلاص کړي   د یار محفل ته په ستر ګوپښو را شم

زموږ ژوند

ketabton.com - The Digital Library

دا ژوندون څه دی ،دخوب لیده دي　　چې را بیدار شوم،جو ګه د دار شوم
دیوه بیدا ره فریا د　په جـــــــرم　　دهر ناولي دستر ګـــو خـــار شوم

دمینې نا کر دې

را یادېږي بیا دمینې نا کر دې
ګېر چاپېره رانه تاو دي سرې لمبې
په سپېرو خبرو څه کېږي ز ا هد ه
ماته مه کړه دا بې خو نده دا سړې
که هر څو يې پا کوم چاره يې نشي
له لېمو مې را روانې دي چینې
یار که هر څه په ما کاندي وا ک يې خپل دی
بیا به نه کوم رقیب ته دا ګلې

کا بل........

که حسن نه وای

که حسن نه وای مضمون به څه و　　که مینه نه ای ژوندون به څه و
که دغمونو تجلي نـــــــه وای　　زما دمستیو جنون به څـــــه و

مرور یا ر ته

رائحه پخلا شو مـــــــرور یـــــاره
مر ګ به په خپله جلا کــــــــړي لا ره

ketabton.com - The Digital Library

دوه ورځي روند دی راځه چې هېر کړو
ترخه یادونه دغـــــم نـــــا تـــــا ره

د توفان بچی

څه له مې را بولئ سیل د ګلو ته
زه خو چېړي نه یم دسلطان بچی
ما دتوفانو څپو ته واچوئ
غواړي توفانو نه دتوفان بچی
تالنده چې غبږ کړي دی مستي کوي
دا دترږمیو دباران بچی
نشي په قفس کې پاتېدی نشي
دغه الوتونکی داسمان بچی
شرن□ دزولنو دژوند سندره ده
نازي په ځنځیر کې دزندان بچی
سر به یې کوز نشي سر کشانو ته
ځان ته که څوک وایي دافغان بچی

پلخمري ۱۹ر۶ر۱۳۴۴

ketabton.com - The Digital Library

خو ني ستر گې

په خوني ستر گو دې و خوړلم چور
ته دلبر يې، که قاتل يې، که تور بور
هر خندی دې زما له عمره سره رنځ شو
خال دشونډو دې دسوي زړه ناصور
ته مې ويني تويوه پروا يې مه کړه
زه پيدا يم له ا زله هسي سور
چې نه سوی وي او نه دا غ وي عاشق نه دی
هر سرباز به يو نشان لري ضرور
ما په خوب کې مچولې پښيمان شوم
عاشقي له سړي يو سي سم شعور
بې له عشقه ژوندون خو شي څو سلگي دي
يا يوه لوبه چې نه رن□ لري نه نور
څومره پراخ دی دود او دين دعاشقانو
ورته يو دی که گلزار دی که تنور
زه به سر له خپله ياره قرباني کړم
پرې به نه ږدم خپلې مينې کې قصور

کا بل ۱۸ر۴ر۱۳۵۱

ketabton.com - The Digital Library

انقلاب راروان دی

راروان به موج خون شي زه پوهېږم
حاکمان به سر نگون شي زه پوهېږم
د وطن دهرې لوټې په خاطر به
هر زلمی لکه مجنون شي زه پوهېږم
کوم ارمان چې دمزدور په زړه کې خوځي
په وطن کې به قانون شي زه پوهېږم
سل فرهاده يې په هر کاڼي اخته دي
دا وطن به بېستون شي زه پوهېږم
ماتې اوښکې به په ستر گو دمجنون کې
تالابونه دجيحون شي زه پوهېږم
دا دنن ورځې زمری چې موږ ته گواښي
پمن سپی به دپرون شي زه پوهېږم
اوس ويده بازان په غرو کې راويښېږي
تسلي به مې جنون شي زه پوهېږم
داچې زه يې ستومان کړی دتيارو يم
دغه شپه به سباوون شي زه پوهېږم
لمر به خورشي دشپنو په تيارو تالو
بريامی به زموږ يون شي زه پوهېږم
دا دخان له لاسه وران او ويجاړ کلی

ketabton.com - The Digital Library

د زیر کښنو به کمون شي زه پوهېږم
دا وطن چې ستمگرو تحقیر کړی
انقلاب به یې مضمون شي زه وهېږم

کابل ۱۸ر۴ر۱۳۵۱

غزل

څومره لوی عذاب دی دعشق اورته زړه نیول
اورته زړه نیول اورقیبانو ته خندل
هر چېرې چې جگه کړي خوبان ناره دستې
ندی دود دعشق دخپلې وینې سپمول
نه اخلم په عشق کې زه له چا کسات دسولو
نه ځي له جامو وینې دبل په وینو ولل
زه یې دغمونو په اورونو کې لا هو کړم
ځکه مې تمامه شپه په اوښکو کې لمبل
زما زړه دغمونو یو نا پای آتشفشان دی
نه یې شته بل کار بې له اورونو غورځول
زه به له دې اوره خپل داوښکو امېل جار کم
نلرم افسوس دی له دې پورته بل بدل

کابل ۳ر۹ر۱۳۵۱

ketabton.com - The Digital Library

گرداب

دچا اوښکې، دچاآه، دچا خونـــاب دی
را روا ن مې په خبرو کې سېـــــلاب دي
په موجو يې لنگر مه ژده بې خبـــــــره
گوره پام که دا ساحل نه دی گرداب دی

پرغلو شاهدان

داموټري،داباغونه،داقصــــــرونه	داپه وينو آباد شوي تعميــــرونه
دابه وسپېړي يوه ورځ دخلکو مخکې	دچا غلا،دچاتېری،دچاظلمونه

ketabton.com - The Digital Library

د اوښکو سېلاب

عشق په لېونتوب کې واک دسر را څخه یو ووړ
زړه مې په گردش کې یوه نظر راڅخه یـــو ووړ
زهد مې سپر که دهوسیو هوســــــوتـــــه
چا دستر گو جن□ کې دا سپر راڅخه یـــو ووړ
صبر مې پالن□ کړ دهجران په اوږدو شپـــو کې
اوښکو په سېلاب کې دا بستر را څخه یـــو ووړ
ما وې دزړه ور به ښایسته وو ته خلاص نکـــړم
نجونو په مستۍ کې دزړه ور راڅخه یـــو ووړ
زه آزاد مارغه په لوړو غرو به الوتمــــــــه
غېشو دبڼو یې بال او پر را څخه یــــــو ووړ

غزني ....

لندنۍ ټوپۍ

موږ وې د لته دې سو کا ل وطن ودا ن شي   دپېريو خار ستا ن دې گلستان شـــي
ټول کامونه دې گلا ن ددې بستـــا ن وي   دا وطن دې سم آزا د افغا نستان شـــي
ولس دې خلاص شي دفرن□ له چا کرا نو   دانگريز صوبه دې بيا پښتونستان شــي

ketabton.com - The Digital Library

لند ني ټو پیء په سر پنجا بی را غـــــــــی وې دا سیمه باید ټوله پا کستان شـــــي
دا یوهوډ دی د لند ن تغییر به نشـــــــــي باید لري له نقشې افغانستـــــــان شي
ټول افغان ملت په یوه ژبه ناري کـــــړي دا محال ده مگر ټول جهان ویران شي

د ښځې ژړا

مه مې خندوه نارينه نه يم دخندا
زه یوه ناره یم دغمونو د دنیا
ستا په زندانو کې مې پېړی پېړۍ ژړلي
نشته را کې توان نور دغمونو د ژړا
زه دژوند جوهر ،دعشق ډیوه، دانسان مورومه
تا کړمه نانو که دشیطان دمشغولا
کله دې اسیره دځنځیرو کړم دزرو
کله دېکړیو کې بندي کړم دطلا
دا زما په لاس کې کړۍ نه دي اتکړۍ دي
زما دغوږ لښتۍ دوینځیتوب دي برالا
زما دسرو پېزوان دغلامۍ دذلتونو
زما دغاړې هار مهار دظلم دی دتا
ما دآزادۍ یوائې نوم دی اورېدلی
ژوند مې شو لو گی د دې عنقا په تمنا
زه په ټول تاریخ کې ملعبه ستا دشهوت ومه
یا یوه تحفه دستمگرو درضا
کله به چې خر څه شوم نانز که کنیز که وم
پښې به مې شوې ماتې هرظالم ته په نڅا

ketabton.com - The Digital Library

لري له همځولو،له وطنه،له ملګرونه
ستر ګې به مې پوچې کړې غمونو په ژړا
لاره دهوس کې هرفاسد دپټکي ګل کړمه
ځای کې دعزت بیا بې عزته دهرچا
ستاشوه ،امیري شوه، که میري شوه ، که خاني شوه
زما شو، که آفت شو، که ذلت شو که بلا
اوس راسره مات کړه دتاریخ دا ځنځیرونه
ایسته که له لاري تور دامونه دجفا
زه دانسان مور یمه، درنه یمه،آزاده یم
دا دبندګۍ زولنې لرې که له ما

کابل۱۶ر۱۲ر۱۳۵۱

ketabton.com - The Digital Library

غزل

مینه ددلبر زما په سر لوبې کوي
زړه یې رانه وړی په ځیگر لوبي کوي
زه یو بندیوان دتورو شپو دژوندانه وم
زما په تورو شپو باندې سحر لوبي کوي
کله چې یې شور د خندي خور شي په مستي کې
زما په سره وینه کې شرر لوبې کو ي
هله چې له سپین مخه چاپېر که هار دزلفو
تور وربېځ خوره شي او په لمر لوبي کوي
داسي څپه نشته چې دعشق هوس یې نه وي
شور دلېونتوب په بحرو بر لوبي کوي
زه آزاد مارغه وم ترا نې به مې ویلې
عشق مې اوس په بڼو لو وزر لوبې کوي
هر چیرې چې جگه کړي لایق پیاله دمیو
یار په جام کې ویني په ساغر لوبې کوي

کابل ٦ر٩ر١٣٤٧

ketabton.com - The Digital Library

درستم لار

نیمه شپه را وخته کوټې ته یوه نجلۍ
پا که لکه ګل او رمنده لکه هوسۍ
ملا باندې یې ځوړنده دڅڼو توره توره
شونډو نه یې سره بربښنا خوره دخونکارۍ
نبض دځوانۍ یې خوځاوه کمیس په تن کې
هسي چې بهېږي سپينه وربځه په سپوږمۍ
تې يې په زانګو داو سېلو کې ښکته پورته
هسي خو ځېدل لکه په موج جوړه هیلۍ
غېږ یې پرانستلې لکه ګل دسبا باد ته
خوله یې له خندانه ډکه کړې وه مستۍ
سترګو ته یې میو و ورکړی رنګ دوینو
لیږ را غونډې شوې ،تنګې شوې، خند نۍ
راغلله ورو ورو لکه درنه بېړۍ ساحل ته
تللیې له خپل واکه مستانه او لېونۍ
ورانه له خندا شوه وې یې ګوره لېونیه
نه به تل ځواني وي،نه شراب او نه شپې
وتړه کتاب شیشه را واخله دشرابو
ځغلي زه یې وینم یو په بل پسې ګړۍ
نیسه مې په غېږ کې هسي نه چې خوب مې یوسي
وړی رانه واک دی دشرابو بیخودۍ

ketabton.com - The Digital Library

ما په شر مبدلي آواز وويل افسوس دی
نلرم توفیق ستا دلبانو د گرمۍ
زه دو چو دښتو لمر وهلی پونده یمه
چېرې و چ اغزی، چېرې د گل تازه غوټۍ
شرم راته برېښي چې دې خوله په شونډو کېږدم
خاري مې د ولس ستر گې لا یوه گوله ډوډۍ
زه لا روږدی نه یم په محفل دښاپېریو کې
خېژي مې له زړه نه لافریاد دغریبۍ
نه ښایي رستم ته چې روان شي دمجنون په لار
زه یو مبارز یم چېرې زه چېرې شهۍ

توکیو ۱۵ر۱۰ر۱۹۶۳

ketabton.com - The Digital Library

افغان پردیس په کاباره کې

مست شو یو افغان د «توکیو» په کاباره کې
غېږ کې یې یوه پېغله لکه پاڼــه د گـــــلاب
سر یې لگولی و دده پــه سینــه بانــــــدې
زړه یې و سپارلی هــوســو تــه دشبــاب
ده یې پــه دوو تیــو لگــولې وې منگولې
ینبی یې قمار کې هــم جنت و هــم ثواب
منځ د کاباره کې یــو محشــر و دنڅـاوو
ځني نڅېدل، ځني لوبېدل، ځني خــراب
تاو تر سپینــو مټو حــریــرونه دلــو گیــو
تاو تر سرو شرابــو تــور سیخــونه د کباب
شپه به نیمایي وه چې وریاد شـوه خپله مېنه
ونغاړه دردونو، تې چاپېــر شو اضطــراب
غوږ ته یې نیږدې شول بیا دلوږي فریادونــه
یو وړه اند ېښنــو ترېنــه نېشــه دمی نـــاب
ج□ شو له خپل ځایه نجل یې پرېښوده مستۍ کې
ورک شو ترېنه لوری د حساب او د کتاب
سترگې یې د اوښکو سېلابونــو کړلې پټې
یو وړلــــه د مینې دنیاگۍ ترېنه سېلاب

توکیو ٢ر٩ر١٩٦٣م

ketabton.com - The Digital Library

پیغام

اې دجاپا ن خلکو ماراوړي پیغامونه دي
ستاسي جزیرو ته زما دغرونو سلامونه دي
پورې له بحرونو، دا شیا دزړه په خونه کې
اوسي افغانان تربنه تاو شوي اوچت غرونه دي
داقهرمان قوم اوږد ماضي لري ،تاریخ لري
ډک یې له میړانو دهر عصر کتابونه دي
چا چې پورته کړیې په ا شیا کې دتېرې توره
دوی تربنه غوڅ کړي ورمېږونه او لاسونه دي
زړه یې دزمري،نظر دباز، یرغل یې تندر دي
وړي فا تحا نو ترې لحد ته ارمانونه دي
خاوره دغیرت ده تربنه جار شمه لوګی شمه
ثبت یې په هر ګام کې دتاریخ انقلابونه دي
ما له هسې خاوري دجاپان غیرتي ولس لره
ځان سره راوړي دوروری تازه ګلونه دي
دا ګلونه څه دي دوروری برابری بوټي
دا دافغانانو ددې عصر شعارونه دي
موږ له نړیوالونه دوستي غواړو وروري غواړو
ځکه مو پرانستي هرملت ته دزړه ورونه دي
شرم دی انسان ته چې جنګېږي له خپل ورورسره
هر ځاځکي دوینو کې فتنې دي، آفتونه دي
واړه سره یو دي، سره ورونه دي ، ملګري دي
ټول بشر یوه ونه،ملتونه یې ښاخونه دي
توکیو ۲۸ر۸ر۱۹۶۳

ketabton.com - The Digital Library

غرونه او سلامونه

والوتمه والوتم ، دغرو له څوکو والوتـــــــــــم
راغلم دڅپو او توفانو سمندرونوتــــــــــــــه
ستر جيحون مې پرېښود چې ټکرې خوري له غرو سره
ځان مې که گوزار دسمندرو ټکرونـــــــــوته
زه وم الوتونکی د کمرونو، لامبوزن نــــــــه وم
باز ومه دغرونو توفان راوړم دريا بونو تـــــــــه
نه لري او نه لري دغرونو نښه نه لــــــــــري
هر څومره چې ځير شمه اوږدو دساحلونوتـــــــه
هره ورځ فوجي ته رسوم دهندو کش ســــــلام
وړمه دلويانو پيغامونه پيوندونوتـــــــــــــه
يو وخت کې غوړېږي دفوجي او هندو کش گــلان
يوبه سم گلونه دجا پا ن خپلو گلونــــــــــوته
جوړې به غونچې کړم دفوجي له سلامونونــــــه
کې به ږدم غونچې دخپلو غرونو قدمونوتـــــــه
يوبه سلامونه د بزگرو شم بزگـــــــرو تــــــه
گوا کې درناوی دپاکو زړونو پاکو زړونوتـــــه
جوړ به د گېشا د زلفو تار نه ربا بونه کـــــــړم
وبه ښيم دود د ولسونو ولســـــــونوتــــــــه

تو کيو ۲۵ر۸ر۱۹۶۳

د جاپان سباوون

ketabton.com - The Digital Library

په جاپان باندې چې خورشي سباوون
زما له زړه نه را چاپېر شي موج خون
هرې خوا ته چې خوځېږي دلمر لونې
لار وهي زما په زړه يا په لړمون
نه په دود سره پوهېږ.و نه په ژبه
نا هيلي ده ثمره زما ديون
ماوې نن به گوندې راشي زما کورته
سره پوه نه وو راغلې وه پرون
پاس په ستر گو به مې کېنوي که پوه شي
جاپانۍ زما دمينې په جنون
دلته لري دجاپان په جزيرو که
را چاپېر دی غم دخلکو دژوندون
يا به سر وربا ندې کېږ.دمه پوهېږ.م
يا به ودروم په پښو ويده پښتون
له ځيگره مې دوينو فوارې ځي
چې را ياد شي خپل ځوانان هغه جبون

نيکو . جاپان ۱ر۹ر۱۹۶۳

انتخاب

په لمبو لمبو اورونه دشبـــــــا ب   را کې مړه شول د هوډونو په حساب
ما هرڅه له خپل وطنه قربا ني کړل   هم دغه و زما دعمر انتخــــــــا ب

ketabton.com - The Digital Library

ما هېر کړه

ماوې نجلۍ لیږه ستنه شه ځکه
خدازده چې بیا سره پیدا کودلې
د گولو ځانگه را کږه شوه په ما
په سوې سایې ویل ولې ولې ؟
ما ویل بازیمه د لوړو غرونو
آخر به الوزمه پوه شوې گلې
زه یم دغرو د دریابونو نه یم
بېځایه مه کوه دا هلې ځلې
دغم وریځې پې خورې ورې شوې
لکه ما شوم یې راته وژړلې
ته خو به والوزې د غرونو به شې
چاته پرېږدې د غه ما غمځپلې؟
ما ویل هو دژوند تقدیر دي دغه
غم دمردانو ، مرد دغم دی نجلې
زه یم دغرو د سمندر به نشم
څه وکم بېلې دي دبرخو تلې
رانه چا پېر دي دوطن خوبونه
دغرونو مینه مې دو کاږي ولې
زه هم، وطن لرمه ولس لرمه
ماته په لار دي ډېرې ستر گې هلې
وزر مې سوځي دپرواز په هوس
گر زېدی نشم اور مې اخلي تلې
هېر که ما هېر که ، لکه هېر خوبونه

ketabton.com - The Digital Library

خدا زده چې بیا سره پیدا کو دلې!

توکیو۵ر۱۰ر۱۹۶۳

اې زما ورانه وطنه

ketabton.com - The Digital Library

د سوچي(۱) په ساحلو کې را په یاد شوې په فریاد شوم

اې زما بد مرغه ولسه ، اې زما ورانه وطنه

دلته ژوند دی ، دلته خوند دی،دلته شور ، دلته نشاط دی

حوري گرزي ډ له ډله، هیڅوک نشته بې مینه

په دې ښکلو ښکلو سیمو دانسان لاسونه خوځي

غرونه شنه ، باغونه سره دي، ټوله ځمکه ده چکنه

هره پېغله چې تېرېږي ، یوه لیلاده یوه دنیاده

که را غبرگه یوه وړمه شي ، ته وا راغله له ختنه

تور دریاب لونې ځگونه ، ساحل اخلي ټکرونه

سپین مرغان ور باندې ښوري،شنه فضا ور باندې پلنه

د دریاب دزئ په شگو پېغلې نجونه کتار ناستې

هسي لامبي لکه بطې زده یې نه وي الوتنه

هر یو موج چې را پیداشي ،سر را ج□ کړي بیا په شا شي

څپې تللي دي له واکه، کړي د نجونه گوېږنه

څوک لمبېږي، څوک نڅېږي، څوک خواله کړي یو تربله

څوک را گرزي په باغونو، څوک گلان وړي له چمنه

د تمام ساحل دپاسه ، د موزیک څپې خورېږي

ځوا ن روسي کمپوزر وړی دا میدا ن له بتهوفنه (۲)

په فضا کې یو ځای شوی بوی دعطرو له شرابه

په څپو کې یو ځای شوی تور دریاب له سیمین تنه

څوک ړنگېږي، څوک جگېږي، څوک جوړه ځیني یوائې

دچالېڅه، دچا غاړه، دیوه لاس د بل لمنه

دچا شونډې په شونډا نو، دچا زلفې په چشما نو

ketabton.com - The Digital Library

آزادي ده ، کامراني ده ، څوک له چانکه پوښتنه
مگر زه غریب تنها یم، نه نخیږم، نه څوک بیا یم
نه د کاریم، نه د ښکار یم، نه مې زړه شته نه مې ینه
که نېشه شم که گوشه شم، را یا د پرېږي درته سوځم
درته سوځمه در جار شم ، اې وطنه بې څښتنه
دسوچي د گلو سور رن□، سرې لمبې دي را تاو پرږي
نه آرام شته، نه قرار شته ، په گرزا په کښناستنه
زه د کوم زخم دوا شم ، زه دچا په تسلاشم
ستا په کار کې واک وتلی، هم له سره هم له تنه
نه چا بوټی در کې شین که ، نه چا جوړ درته ماشین که
حاکمان کوي حکمونه، تاجران کوي شکونه
په ځنځیرو یې تړلی، په سمومو یې لړلی
دود دې وزي له چمنه ، ځوځ دې خېژي له سمنه
په کابل او په زابل دې ، دنفاق اورونه بل دي
لور خپل مور ته په زړه غله ده ، زوی له پلاره کړي وهنه
څوک ناروغه څوک په لوږو، څوک په وربږو ، څوک په سپږو
ټول ژوندي دې بې پرتوگه ، واړه مړه دې بې کفنه
نه ورشو شوه دشنبلیو،نه پټي شول د لښتیو
نه شپونکی موړ شو په غوښو، نه بزگر موړ شو له نغنه
ستا دپاک آسمان دلاندې، ټول جهان ویران دی
ټول جهان ویران ویران دی، زه به کومه سمومه
زما دې لوړه وي په مینه، دافغان په پاکه وینه
نوی زړی به رسیږي ، زما په وینو به شي ونه
گام به واخلمه میدان ته، سر به کېږدم امتحان ته

ketabton.com - The Digital Library

ستا په لورې به در ځمه ، که شي لار دستنو ستنه
ستا ویده به را بیدا ر کم، ستا لار ور کي به په لار کم
ستا دغرو ویده با زان به، را اوچت کم له دمنه
او ر به بل دآزادئ کم، بیا په خپله به پتن□ شم
خپل ژوندون به ترې قربان کړم خود به کړم دعشق مننه
ترهغو به لاس وانخلم څو په غرو کې دې رڼا شي
اې زما غریبه ولسه ،اې زما ورانه وطنه

سوچي ۱۱ر۶ر۱۹۶۴

(۱) دتور سمندر گي په غاړه دروسيې يو ښار
(۲) بتهوفن (۱۷۷۰-۱۸۲۷) دجرمني د کلاسیک موزیک یو ستر مصنف .

مایا کوفسکي (۱)

ketabton.com - The Digital Library

په مسکو کې د ګور کي د کوڅې خواکې
مایا کوفسکي دربېد لی لکه غر
ملتونه دشورا ورته ولاړ دي
غوږولی ستر مسکو ورته وزر
خپل هدف ته هسي ځیر دی ته به وا یې
په ښکار ښتی دی دوړ.ي باز نظر
هومره دروند هومره ډاډه په ځای ولاړ دی
لکه و نیسي خوشحال ختټک خیبر
چې کلونه څو تېر پړ.ي دی لوییږ.ي
زمانه ورباندې نلري اثر
پخپل یون کې یې آسمان له ګروې ونیو
له تقدیر سره یې و وا هه ټکر
په حرمت مې مغزی هیچاته کوز نشو
مګر ده ته مې کوز پړ.ي مغرور سر
په عالم کې یې دسولې پیغام خور که
ورور ولي ته یې را وبا له بشر
مګر ته اې ستر ا نسا نه، اې شاعره
تابه ستایي څو شاعر شته څو اثر
څو دنیاوي ستا پیغام به ژوندی ساتي
ستا اشعار ، ستاسرودونه، ستا هنر

زما له زړه را اچتېږ.ي داچې وایم

ketabton.com - The Digital Library

ما یا کوفسکي درېد لی لکه غر

مسکو ۳ر۷ر۱۹٦۴

قلندر شاعر

بیا دزمانې ډمې اخیستی نوی چن□ دی
لاس کې یې نیولی دبادې په ځای کې بن□ دی
بیا په غرو رغو باندې خور شوی دبهار نسیم
غوږ نه مې چاپېر دجنکو دزلفو زن□ دی
چاباندې چې لګي دراتلونکې پسرلي نسیم
دغه زوړ جها ن یې دزندا ن په شا ني تن□ دی
سین چې له ډبرو سره سر وهي په لاره کې
ښیې په ښکاره چې حرکت پخپله جن□ دی
زه د شلم قرن قلندر غوندې شاعر یمه
زما بو سه په ټولو جنکو باندې قلن□ دی

کا بل ۲۵ر۱۲ر۱۳۴۵

د سبو پېټی

ketabton.com - The Digital Library

لاره کې موټر په یوه بېوزله ماشوم راغی
ووا هه موټر له ځایه لس ګزه ګزار شو
ودرېد ګړندی لکه خوني لېوه پسه ته
راغی ترافیک یو څه مبلغ ته تمه دا ر شو
یوه شېبکۍ وروسته ماشوم خلاصې کړلې ستر ګې
ودرېده ،بې واره پـــه ژ ړا او په کو کار شو
ما وې ګوندې ژاړې خپلو وینو او زخمونو ته
ده نا څاپي پرا نیستلې شونډې په ګفتار شو
څه شوه خدای دپاره هغه زما دسبو غوټه
پلار به مې پې مړ کړي که خبر زما په کار شو
کله چې یې ستر ګې په پا شلو سبو را غلې
هڅه یې ور وکړه بیا په ځمکه را ګوزار شو
وې رېږدېدې ګوتې په خاپوړو ور نیږدې شو
غېږ یې ترېنه تاو کړه په سبو باندې هوا ر شو
ویني یې لښتی شوې په ماشوم صورت یې راغلې
توی شوې په سبو ، دسبو پېټی پې خونکا ر شو
ما چې په ژړنو ستر ګو ولیده دا الــــــوبه
زړه مې له نړۍ او نړیوالو نه بېزار شـــــــو
یو په بېکسۍ کې ورۍ مري دموټر پښو ته
بل په بېکسۍ کې خلک وژني او سالار شو

اې په زرو مستو لېږ راکوز شئ چې د ا فقر

ketabton.com - The Digital Library

ستاسي دچړچو په قيمت خلکو باندې بار شو

کابل ۱۵ر۸ ۱۳۴۳

له زماني سره يو ځای

ketabton.com - The Digital Library

تبنتي شپې او ورځې زېړي نوې زمـــــــا نې
ځغلي زما له خولې ور سره سمې تـــــــرا نې
لېږم له هر گام سره لښکر د ارمانونـــــــــو
ساتمه را تلونکو ته درزم نشـــــــــا نې
لوبم لکه باد دسباوون ديار په زلفـــــــــو
غواړم ماتولو دځنځير ته بهـــــــــا نې
هر آواز چې جـ□ـشو دمر دانو له مرۍ نــــــه
رېږدي يې له زوره زړې شوې بتخــــــا نې
را شئ چې د ميو دريا بونه را روان کـــــړو
نوي يا را ن نه مستوي دغه ميخـــــــا نې
ځغلم د زمان له قافلو سره په مخــــــــــه
ودي کړي رقيب څه يې چې خوښه وي کانې
سر که رانه پرې شو مابخشلی دی په جنـ□ کې
نکړي سربازا ن له د ښمنا نو نـــه مـــــا نې
لري کړه صيا ده داعبث دا مو نه لـــــــــومي
زه يرغلي باز يم رو ږدی نه يم پــــــه دا نې
هرې زلزلې سره په غرونو دوطـــــــن کې
زما د زړه له اوره پورته کــــــــېږي زبا نې
مه يې وېروه لا يق دسر په سودا نـــــــــد ی
هسي خدا يږوغواړي سر بازۍ ته بهـــــا نې

کا بل ۲۹ر۹ر۱۳۴۵

بوالله دپسرلي هر کلي ته

ketabton.com - The Digital Library

غرونو باندې پلنې شوې وریځې دنیسان
مځکې باندې اورې مرغلرې دباران
مستشول بیا چړونه په نغمو کې دزرکانو
خوځې کتارونه بیا دزانو په کسمان
هره ترانه چې د دریاب له څپو وزي
پو کړي په بېځانه دنیا ګۍ کې نوی ځان
خاندي په ډبرو څراغونه دلاله
وزي له سپېرو خاورو ګلونه دریحان
سپین ګلان په شنه مرغه کې بربښي زما له سترګو
شپه کې دمستط ده شنه اسانکې کهکشان
هر څاڅکی دوینو مې لمن لمن ګلونه شول
رګ رګ کې مې خوځې دشعرونو بلبلان
وربځې چې کتارې شي دغرو په دیوالونو
ته وایې چې خوځې په افق کې سپین وښان
شور چې شي دتالندې غوړوته هسې رسي
ځغلي په اسمان کې یرغلګر جنګي اسان
سم شول په سارا باندې دګلو چپاوونه
وخاته په تړو دریدې ګلو سپایان
غشي دلمر اورې له کړکیو د وریځو
شنې زرغونې واخیست له رستم څخه کمان
جوړ کړل پسرلي له نسترن نه سپرونه
وایسته له تېکې سوسن توره داحسان
وربځې په افق کې سرې سکروټې شوې داور

ketabton.com - The Digital Library

تاو شوه استالف نه سره لمبه دارغوان
سپین د واورې الوزي دغرو له سر او بړیري
زوړ چونغر بدل که لمر دمینې بیا په ځوان
تالو کې خورې شوې دشپونکي دشپېلي شړیکې
بولي طبیعت ته گوشه گیره شاعران
رسي دبزگر ستومان زړگي ته نوې دمه
خوځي په رگو کې دشپانه نوی ارمان
او ښکو دباران ته دبرېښنا خوله خند نې شوه
زوړ جهان تکرار که داضدادو امتحان
ویلي الماس څاڅي دتاکو له غوځو ځانگو
گلو ته نذرونه دشرابو وړي رزان
ته اې زما یاره ولي گرزې لري لري
راشه چې سیندونه دخنداوو کو روان
زه به دخپل زړه بلبل راضي کمه چې در شي
خیر که په سینه باندې دې رپي دوه بازان
جار به دا بلبل ستا دبازانو تر مستۍ کم
جوړ به بل دده له فریادو کمه جهان
وخانده چې وسپړي غوټۍ ماشومې شونډې
وناځه چې مست شي هم زمین او هم زمان
ما باندې خوره که یوه خیمه دتورو مشکو
یو ځلي خواره که په پالن□ زما زلفان
زړه که دې دښکار مینه لري زما دلبره
غشي دبڼو زما سینې ته که نشان
مه گوره او بوکې هسې نه چې ستا له مخې

ketabton.com - The Digital Library

ډوبه زما دمينې دنياګۍ شي په توفان
ما له دې ساړه قالبه وباسه دورځو
مست مې که، بېخود مې که،قربان مې که ترځان
شور راکه، ګداز راکه،قدرت دسربازۍ راکه
ما ته هم طبيب شه، هم دارو شه، هم درمان
ومې منه،زړه راکه او يار دتورو شپو مې شه
مې شه، پيمانه شه، زما تن شه، زما ځان
ومې سوځه،ومې رټه، خاوره دسارا مې که
کاشکې سپېلنی شم او له تا شمه قربان
ګل مې که، بلبل مې که،شانه دخپل سنبل مې که
او ياره ! له خپلې بېدردۍ يمه ستومان
داسي بېدردي چې سوځي سوځي مې هډوکې
داسي بېدردي چې سړوي زما فغان
داسي بېدردي چې زما له مينې سره لوبي
داسي بېدردي چې زغمای نشي عاشقان
يو ځلي دې سترګې زما په زړه که هسي خښې
واورم فرياد ونه کې دننه دانسان
هله به بيا وبولم دژوند خوږې سندرې
وبه شرنګومه جرسونه دکاروان
سمه به ګرمي کړم دنغمو په مړو ايروکې
مست به کم سيندونه سپېره غرونه به لړزان
وربه ماتو زړونو ته پيوند کمه دهيلو
وربه مړاووهيلوته ګرمي کم جاودان
متې به مې روغي کم له تيرو دپولادو

ketabton.com - The Digital Library

سر به حادثو ته کم داو سپنې سندان
دې لوڅو پټو کې به خواره دعشق ګلان کمه
خپل ښکلي وطن ته به جهان کمه حیران
شپوله به دګلو په عطرو کې لېونۍ کمه
ببل به کم دوریو له رمې څخه لېوان
اوري به خوښي له کاڼي کاڼي ،بوټي بوټي
سم به شي له هیلو دزلمو سره زمان
یو به سي سیندونه له دې غرو سمندرونو ته
زمونږ دورورولۍ او دیووالي داستان
مست به سمندر شي له تودو بشارتونو نه
وبه نڅوي په تورو تلو کې کبان
بیا به دڅپو هاتیان ورولي په غېږو
وبه خوځوي زمونږ په فخر کې توفان
هله به وما ناکامه او ښکې مرغلرې شي
هر داغ دسینې به مې یاقوت شي درمان
هره ترانه چې دلایق له خولې نه وزي
وایي حماسه دعظمتونو دافغان

کابل ۷ر۱ر۱۳۴۱

بولله دوطن په ماتم او پرتم کې

ketabton.com - The Digital Library

بیگا خوب کې را ښکاره شوه دخوشحال د منڅو سیمـــــه
له لېمو نه مې روا ن شول په څپو څپـــــو رودونـــــــــه
اورا خیسی و شنېلیو د مردان په پولـــــــــه پولـــــــه
اوربد لې ترې سکرو تې، جګېدل ترېنـــــه دودو نـــــــه
دپنجاب له تورې خولې نه، شنې لو خړې غړو سکه غړو سکه
تو یېد لې پېښورته ، وې یې نیســـــه اې پښتونـــــــه
هره ونه فریا دي وه، چې زه سوځمـــــه زه سوځـــــــم
له هر وره هرې کړ کۍ نه ، چا پېر شـوي وو اورونـــــه
دوطن په شنه لمن کې ، په هر باغ او هـــــــر چمـــــن کې
بهېدل داور سینونـــــه ، جوړېــــــد ل کې تنـــــــرونه
دپښتون په برخه جن□ شو، خپل وطن ور با ندې تن□ شــو
دننګیا لو په کـــــور راغلــه ، د لـــو ټمـــارو چپـــاوونـــه
دمیر ویس مرۍ ته لاړې ، د ګر ګین خوني منګـــــــــــولې
دغوټۍ هیلو ته سیخ شول، دخزا ن ســــــاړه با دونـــــــه
دایمل په غیرت خاندي ، دپنجاب دغلام ستر ګې
دبا با له نغري باسي دپښهون عصمتۍ جونه
دلنډي له سینې وزي دغضب تکې سرې کو کې
دخیبر په زړه کې اېشي دپېړیو کساتونه
دپامېر په څوکو څاځي دالماس له تورو لوښکې
بله نشي له دښمنه ماتو وبه غلافونه
دهېلمند دڅپو وښې، له غضبه ګوښې ګوښې
سره ځغلي لکه وربځې، سره اوړي لکه غرونه
ا با سین چې لا ا سیر دی، پښه ترلی په ځنځیر دی

ketabton.com - The Digital Library

اوس تر زغرو لاندې ناځي، جڼوي تور ښڅیرونه

دابه کله پای ته رسي داو موږ دپیغور عمر
دا به کله را الندېږي دا زموږ دکور غمونه
دا به کله را نړېږي دغلیم دظلم بارې
دا به کله پورته کېږي دا زموږ سره بیرغونه
دا به کله پای ته رسي د پښتون ناپایه چیغې
دا به کله تمامېږي دا کیږدۍ سترې مزلونه
دا به کله پای ته رسي دا زموږ دخلکو منډې
دا به کله او چتېږي دا لویدلي ټیټ سرونه
دا به کله را پارېږي دا زموږ دغوسې تریخې
دا به کله را پاڅېږي دا زموږ خره غیرتونه
دا به کله را ټولېږي، تر وطنه به جارېږي
دا ددښتو دلمر سوي،دا دغرو رغو پسونه
څو به دغه تور پنجاب وي، زموږ په وینو به سیراب وي
څو به دوی وي او حکمونه، څو به موږ او زندانونه
څو به دغه مودودي وي، ورسره به مردودي وي
څو به داملا او ملونه ، څو به دا دم او دامونه
څو به دغه پېښور وي ،پښتنو ته به سقر وي
پنجابي ته به جنت وي، پکې جونه او جامونه
څو به دغه اباسین وي ، له غمو به یې زړه شین وي
څوبه دې جنګي خیبر ته ور په بر خه وي شرمونه

اې دلو ننګو ککرو ! چېرې خاورې شوئ دخاورو

ketabton.com - The Digital Library

د خوشحال په شناختو گرزي داورن□ دزوی اسونه
دتاریخ میړني چیرې؟ تبغ یې کوم ، لښکرېې کوم دی
دافغان په نامه چیرې ، هغه ځغا ستې او ننگونه
گرمي تللې ده له لمره ، پښتو تللې له خیبره
په تیرا راخورې شویې، سرې شپې ساړه کلونه
په دې خاوره کې گرمي وه ، په دې خاوره کې مستي وه
په دې خاوره کې نغري وو، په دې خاوره کې دودونه
له اټکه تر چترا له اوس ختلې سا له سیمې
نه یې ژوند شته په هډو کې، نه یې خوځند ه نبضونه
اوس چې دلته کوم پښتون دی، ښه مریی دی ښه زبون دی
نه یې زړه کې عشق دتورې، نه یې سر کې هوسونه
داچې لوړې یې شملې دي، د کلدارو یې اسرې دي
دافغان په نن□ څوک نه کا، نه جنگونه نه مرگونه
اوس دبست په تاق کې خوب کا دسارا سترې گیدړې
دزرنج په شگو نا ست دي دوحشي لیوه پلونه
اوس دغور په غرو کې ورکې دغوري زمریو ځالې
اوس دبلخ خاورو خوړلي هم یما هم یې توغونه
دمحمود په ښار خوره ده دتاریخ دمرگ بړستنه
نه پیلان، نه یې لښکرې، نه ارم ، نه یې رمونه
په بامیان دآسمان ستر گې تکې سرې لا له غضبه
د بودا مخ پسې توږې لا داوښکو غور ځنگونه
د چونغر په لمن ورکه دکوشان د دور ننښه
موتې خاورې ټول ښارونه، څو سکروځې ټول قصرونه
بر دغور دغرونو غاړې ، بې غروره بې سروره

ketabton.com - The Digital Library

جام له شرمه ځوړند کړي هريرود ته خپل غوږونه
غرجستان چې ويرانه ده، کې ويده لا زمانه ده
شرمنده لوړو بادوته ، دبا با دغرو سرونه
بدخشان لوږې وژلی، انسان وږی، حيوان وږی
څه که غرونه يې سره زر دي ، څه که که تيږې يې لالونه
اې آزادو خلکو څه شوئ؟هوډ مو څه شو، نن□ مو څه شو ؟
کوم دي کوم دي يرغلونه، چېرې چېرې مرچلونه ؟
کله کله به ناره شي ، تکه سره به تاتره شي ،
داټک لمن به سره شي او آزاد به شي مريونه ؟
دا جنگي مارغان به چېرې ، خوروي دبري زيري
دا آسمان به کله پوښي داورونو درمندونه ؟
دا به کله راځم ږي دغضب دتوفان وريځې
دا به کله ترې اوږي سرې سکروټې تندرونه ؟
دا به کله کاڼي چوي، دابه کله غرونه خوځي
دابه کله تکه سره شي داسمان دا نيلي خونه ؟
دابه کله غېشي ولي تر برېښنا چټکې گوتې،
دابه کله تورې باسي دپولادو مړوندونه ؟
دا به کله لاره وزي درانه جهان پر لوري
دابه کله پخلا کېږي رټل شوي ارمانونه ؟

اوس خو وخوځه له ځايه چې داور لمن ته رسي
په نغري نغري دې اوري دپېړيو لعنتونه
ستا دتورې باچا خان شو دپنجاب دخندي خلی

ketabton.com - The Digital Library

ته لا څه ته منتظر يې نور به څه وي ذلتونه
که اورن□ دی که فرن□ دی ، دواړه يو دي، واړه يو دي
که ايوب دی که بوتو دی دهماغه خره غوږونه
توره وباسه له تېکې چې ريښتونی يې باور شي
ستا په نن□ او په مېړانه ، ستا په توره اې پښتونه
هره لاره ورته نيسه ، هره تيږه ورته څاره
هر ګودر ورته ګرداب که،هره ورځ ورته کلونه
باندې ويې شلوه څپې، ترېنه ويې باسه سترګې
پې ور ويې ځپه ژامې، پې ورمات يې که غاښونه
سمه غر ورته سنګر که، ناپاياو ورته ګودر که
پرېکوه ترېنه لاسونه، غوځوه ترېنه سرونه
هرقدم ورته دربږه، هره لوېښت ورسره وژنه
چې په مخه ورادا شي دپېړيو تاړاکونه
د کبرونو کنډولی يې تورو خاورو کې نسکور که
چې راپرېوزي له مستۍ نه، چې را کوز شي له جنونه

زه دې خپل وړه ته حيران يم، دې بې وسه وطنپال ته
ته به وا پې اجاره دي ، ددې ټول وطن غمونه
دشاعر زړه خو شاعر وي حسن غواړي شراب غواړي
جوړوي په تصور کې دخپل خوښې جنتونه
کله رغړي پاس په ورېځو، دسپوږمۍ دشودو جام کې
يا ديار په توده غږ کې په سر اړوي اورونه
دشاعر دنيا خو هسي يوه رنګينه دنيا ګۍ وي

ketabton.com - The Digital Library

دا په تا ولي رالام شول ټول دردونه او رنځونه

اې وطنه زما تنه دا دتا دمينې کار دی
چې راسم يې کړه کوګل ته دا دوينو سېلاوونه
ته زما دعمر خوند يې، ته زما دزړه خاوند يې
ما ګاللي ستا لپاره څه چې دي ټول کړاوونه
ما چې هر چېرې خندلي په مستۍ کې ستا له شوقه
زما خولې ته راسم کړي ظالمانو خپل سوکونه
ما چې تا باندې ژړلي، ټولو سپو راته غپلي
ستا په سر راته څېرمه دي دسپکياوو تعذيرونه
که هر څو په تا ځورېږم له دې ځوره نه مړ ېږم
ستا لپاره يې زغمای شم څه چې دي ټول کړاوونه
زما په ټول وجود خورې دي ستا دمينې دلمر وړانګې
زما په پله پله کې بهېږي ستا دمينې شرابونه
ستا نسيم دلوړو غرونو ځان پو کي زما په تن کې
ستا ددښتو د باران بوی مستوي زما رګونه

دا وطن دې تل آباد وي، دا سنګر دې تل آزاد وي
پکې خوځې دې وريځې، کې بهېږي دي سينونه
پکې پلنې دې رمې وي،پکې ډېرې دې ګلې وي
کې دې څرې سورکۍ وښې، کې دې ځغلي سپين اسونه

ketabton.com - The Digital Library

کې دې ښورې دلمر وړانګې، کې دې ناڅې د ګل څانګې
کې دې ځلې رڼې پرخې، کې دې مست وي شنه رودونه
د آسمان خول دې رنګین وي، دبېدیا څادر دې شین وي
لنګوټې دغرو دې سپین وي، سورانسا ن سره هدفونه
توره وربځ دې نقا شي کا، مسیحا دې جما شي کا
زمرد دې فرا شي کا ، رشک چین دې شي دښتونه
د افق لمن دې سره وي، په دې غرونو دې خوره وي
کې دې الوزي بادونه، کې دې پاتي وي یادونه
دا یادونه د ننګونو، دا یا دونه دجنګونو
دا خورې ورې کلاوې، دا اوچت اوچت برجونه
دا دسپاندو بوي بېدیاکې، دا دنجونو شور په وراکې
دا جلګې جلګې ملکونه، دا هوار هوار رغونه
دغه جګې جګې تېرې، دغه غرونه دړې وړې
دا بهان بها نده لېرې ،دا څپان څپا ن خوړونه
دا په واورو پټې څوکې، دغروب دلمبو نوکې
دا ځنځیر ځنځیري غاړې ، دغه نېغ ختلي غرونه
دا غونډۍ غونډۍ دخاورو ،دا پوټې پوټې دشګو
دغه ځوړې ځوړې تیږې، دا پوړۍ پوړۍ کمرونه
دا دتالندو سندرې ، دږلیو مـــــــــرغلـــــــرې
دا ببر ببره بوټې ، دا حشي وحشي ګلونه
د سپوږمۍ په ښکلې شپه کې، دچوپیاوو په سینه کې
د وښانو کاروانونه، دشپېلیو آوازونه
دغه شنې بخملي ښېځې،دا په غرو څپرې وربځې
دا چمن چمن ګلونه، دا رنګین رنګین لا شونه

ketabton.com - The Digital Library

دا سند رېږي دپوټيو ، دا شفتـــــلې د پټيـــــــو
دا لښکري دغوټيو ، دا بخمل بخمل چترونه
دريدي توفان په راغ کې ، دګلاب مستي په باغ کې
دا دنيا دنيا رنګونه ، دا دريا دريا عطرونه
دغه ښويي ښويي پرښې ، يې خورې دبېښنا کرښې
په ډبرو کې پړقونه ، په پړقو پسې ټکونه
همدغه زما وطن دی ، ځما ځان دی ځما تن دی
له ده بل زما اورونه ، له ده رن□ زما عشقونه
دی رڼا زما دستر ګو ، دی طاقت زما دغبر ګو
دی زما دژوندون شومه ، له ده روغ زما فکرونه
له ده جوړه زما وينه ، زما ژوند او دده مينه
له ده پلنې دا سند رې ، له ده پورته دا شعرونه
له ده جوړ زما بنياد دی ، هم مې پلار هم مې اولاد دی
ده ويده کړه اجدادونه دی به روزي اولادونه
څوژوندی يم دی مې کوردی ، بيا چې مړشم دی مې ګوردی
زما تن د ده له تنه ، زما هډ د ده هـــــــډونــــــــــــه
زه که سايمه که تن يم ، سر تر پايه دوطن يم
زه وطن يم ، زه وطن يم ، زه يې سين ، زه يې موجونه
څو همدی زموږه مل وي ، دنجات ډېوه به بل وي
دی قوت زموږ دمنډو ، له ده ج□ زموږ غږونه
زه همدغه قبله ستايم ، دا لمنځمه دې ته پا يم
دا وزر زموږ دهڅو ، يې ژوندي زموږه زړونه

د«لايق» دسينې اوره خپل نغري کې لېونی شوې

ketabton.com - The Digital Library

ودې نه ښوول نړۍ ته، دوطن د زړه داغونه
لا کېږدۍ هغه کېږدۍ دي، چې پې تېرې سل پېړۍ دي
پېځول لا دوزغنو، دکوچي لا هغه خونه
داانسان باید آزاد شي، یو ځل وخاندي او شاد شي
دا هېر شوی باید یاد شي، ظالمان شي سرنګونه
لا ګالي یې له ناکامه، له آغاه تر انجامه
د ړانده آسمان ځورونه، دکانه حاکم ظلمونه
دغم ځلي باید وران شي، پې ورسم یاغي توفان شي
وحشي خان عاجز انسان شي او هوار شي لوړ ترجونه
دکلا له لوېشتې لوېشتې ، شي دزور کمبله ټوله
شي ټا ټوبی دبزګرو، بزګران شي سره وروڼه
دغنمو طلایي سین، دملاک دزړه هلاک شي
یو ځل وخاندي بزګرته دا سور سین سره یې موجونه
دکښتو په سره دریاب کې سمه سا واخلي دا سوی
شپېه وغوړوي لمرته خپل آزاد تن اوهډونه
دموګرو په تیاره لار برېښنا وغځوي مزي
په نامېندو زړو خواره شي دامید زرین وزرونه
دبزګر دژوندون ځاله ډوبه ډوبه شي خوښۍ کې
پکې ډک شي تش جامونه، پکې تش شي ډک خمونه
داویرجن ماښام برات شي ،داغمجنه ورځ اختر شي
په دې وچو دښتو راشي دشنېلیو دریابونه
دجوار ډوډۍ لنده شي دعزت په سپینو پیو
لېږ روښانه شي لېږ پاکه دپېړیو ره خونه
زیار ایستونکې را بیدار شي، په رازونو خبردار شي

ketabton.com - The Digital Library

همغوی جوړوي لارې ، همغوي باسي پلونه
هر پاڅون یې آبادي ده، هرغورځن□ یې آزادي د ه
هرآواز چې رااوباسي، غورځوي تور زندانونه
له دوی بل چېرې چې اوردی،له دوی ج□ چېرې چې شوردی
پې توده فضا دځمکې، پې راڼه واړه ښارونه
دوی ضامن دآزادۍ دي، معماران دآبادۍ دي
په دوی گرم سنگرونه، په دوی ښکلي نهضتونه

کابل ۱۵ر۴ر۱۳۵۳

د زردشت دښار پسرلی

ketabton.com - The Digital Library

بیا د بلخ په شنه ور شو کې، دلا له په درمندو کې
ده ور کړې لېونو ته د بها ر سا قي بلنه
بیا بان خوله خوله دی ، د تا زه بار ا ن له او ښکو
د وږمو سپېڅلي سین کې، دغوټۍ جامه نو نه
غوړولی په سارا کې بهار فرش درنگینه وو
زړه ځمکه ځوانه شویې هرقدم چکن چکنه
دبخدي په کنډوالو کې گام په گام د گلو شور دی
شرنگوي د گلو پاڼې دعاشق نسیم لمنه
وربځې گل شي بیا سنبل شي د مار مل دغره په ټنډه
ریدي خېژي په بامونو ، خاټول وزي له دمنه
له رنگین ا فق نه اخلي جا دو گر ما شام مچکې
په پستو پستو وږمو کې عقل وړي له عقل منه
لمر چې کوز شي ډوبېدو ته ته به وایې د اورتوپ دی
یا عا شق زړه د غروب دی، را وتلی دی له تنه
یا دسرو گلو له مو جه را بعې را پورته کړی
د وفا په وینو لژند خپل یا غي سر له کفنه
ته به وایې له آسمانه اورېدلي سره گلونه
یا مجنون ده غوړولې په شنبلیو خپله ینه
یا سره توره دچنگېز ده را وتلې بیا له تېکي
چې خوټېږي زړې وینې په بخدي کې لاتر ننه
یا لمبه دنوبهار ده دلاله په اوغلو کې
یا زردشت په سجده پروت دی په سکروټو کې دننه
یا سرې وړانگې له جنته یزدا ن لوني پر گلونو

ketabton.com - The Digital Library

يا توی شوی پر جهان دی جهنم له اهرمنه
دسرو گلو شا ته ښکا ري د البرز بخملي ناوې
لکه پېغله چې پر ته وي دوصال په سره بړ ستنه
پاس له څوكو را ښېوه دي تورې وربځې ړنگې ړنگې
لکه پرې چې ږدي په تيو خورې څنې شل كلنه
په بېديا كې سره خاندي سپين گلان له سرو گلانو
په باغو كې لاس تر غاړه بنفشه له ياسمنه
شنې غونډۍ په گلو ډوبې ، پې خورې زېړي پېټارې
ته به وايې زېړ قيطان دی دپسرلي په شنه چپنه
په دې ښكلې شنه وطن كې، ددې خاورې په لمن كې
كا شكې گل دبيابان وای يا دشنو درو يوه ونه
يا باران دپسرلي وای اوربد ای په تږيو ځوځو
جگېد ای له هره ځوځه دغوټيو يوه ونه
په درياب كې يوه څپه واي يا په وربځو كې لمبه وای
دغو مړو ته مې ښوولای د ژونديو خوځېد نه
جگې جگې ساقي راكه، سره اورونه مهيا كه
مرور يار را پخلا كه ،چې پې وچښو يو څو منه
وركوه يې وركوه يې،مستوه يې مستوه يې
خندوه يې خندوه يې، له سپېدو تر ماخوستنه
تشوه دخم اورونه،تودوه ساړه جامونه
چې دا يخې شپې يونسي، سور ارمان له ارما نجنه
چې دميو په مستۍ كې داجها ن لمبه لمبه شي
چې دسرو گلو په سين كې دا فضا شي سره بخونه
چې دسر له سودا خلاص شي سودايي دتورو زلفو

ketabton.com - The Digital Library

چې دعشق په سوي اخته کا دمطرب سینه دننه
گوندې نوي کړي تارونه دزاړه رباب په ستوني
گوندې سر کړي په نغمو کې یوه نوې ازموینه

بلخ ۱۲ر۲ر۱۳۵۴

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English